

Esmena número 288

D'addició

GP Compromís

S'afegeix un nou apartat a l'annex, amb la redacció següent:

Apartat __. S'afegeix al preàmbul el text següent entre els paràgrafs cinquè i sisè:

Un dels grans objectius d'aquesta llei és la incorporació de la perspectiva de gènere com a concepte transversal i transformador. Tal com apareix en la redacció de la Nova agenda urbana de Nacions Unides de la cimera de Quito de 2017, aquestes es comprometen al canvi de paradigma dels models de ciutats, adoptant enfocaments del desenvolupament urbà i territorial sostenibles, integrats, centrats en les persones i tenint en compte l'edat i el gènere.

Per tant, aquesta llei també atén els principis d'igualtat entre homes i dones i reconeix que la divisió del treball segons els rols assignats socialment ens atorga diferents usos de les ciutats i distintes necessitats que han de ser ateses. Hem d'avançar cap a la ciutat cuidadora, on els elements han d'atendre les persones i la seua diversitat, situar-les com a elements clau sobre els quals regular el territori que habiten. La perspectiva de gènere aporta la visió que el territori, les ciutats i la forma en què ordenem el paisatge han de perseguir la idea de generar espais sostenibles mediambientalment i econòmicament, i accessibles humanament; és a dir, que la finalitat última de l'ordenació i de la llei és millorar de forma equitativa la vida de les persones tenint en compte el conjunt de la seua diversitat i complexitat.

Palau de les Corts
València, 27 de setembre de 2018

La presidenta de la comissió
Belén Bachero Traver

La secretària de la comissió
Beatriz Gascó Verdier

Projecte de llei, de la Generalitat, de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana (RE número 111.309)

PRESIDÈNCIA DE LES CORTS

La Mesa de les Corts, en la reunió del dia 18 de setembre de 2019, ha acordat tramitar el Projecte de llei, de la Generalitat, de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana (RE número 111.309).

D'acord amb el que disposen els articles 111 i 112 del Reglament de les Corts, se n'ordena la tramesa a la Comissió de Coordinació, Organització i Règim de les Institucions de la Generalitat i la publicació en el *Butlletí Oficial de les Corts*.

Enmienda número 288

De adición

GP Compromís

Se añade un nuevo apartado al anexo, con la siguiente redacción:

Apartado __. Se añade al preámbulo el siguiente texto entre los párrafos quinto y sexto:

Uno de los grandes objetivos de esta ley es la incorporación de la perspectiva de género como concepto transversal y transformador. Tal como aparece en la redacción de la Nueva agenda urbana de Naciones Unidas de la cumbre de Quito de 2017, estas se comprometen al cambio de paradigma de los modelos de ciudades, adoptando enfoques del desarrollo urbano y territorial sostenibles, integrados, centrados en las personas y teniendo en cuenta la edad y el género.

Por tanto, esta ley también atiende a los principios de igualdad entre hombres y mujeres y reconoce que la división del trabajo según los roles asignados socialmente nos otorga diferentes usos de las ciudades y distintas necesidades que deben ser atendidas. Debemos avanzar hacia la ciudad cuidadora, donde los elementos deben atender a las personas y su diversidad, situarlas como elementos clave sobre los que regular el territorio que habitan. La perspectiva de género aporta la visión de que el territorio, las ciudades y la forma en que ordenamos el paisaje deben perseguir la idea de generar espacios sostenibles medioambiental y económicamente, y accesibles humanamente; es decir, que la finalidad última de la ordenación y de la ley es mejorar de forma equitativa la vida de las personas teniendo en cuenta el conjunto de su diversidad y complejidad.

Palau de les Corts
València, 27 de setembre de 2018

La presidenta de la comissió
Belén Bachero Traver

La secretaria de la comissió
Beatriz Gascó Verdier

Proyecto de ley, de la Generalitat, de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana (RE número 111.309)

PRESIDENCIA DE LES CORTS

La Mesa de Les Corts, en la reunión del día 18 de septiembre de 2019, ha acordado tramitar el Proyecto de ley, de la Generalitat, de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana (RE número 111.309).

De acuerdo con lo dispuesto en los artículos 111 y 112 del Reglamento de Les Corts, se ordena su remisión a la Comisión de Coordinación, Organización y Régimen de las Instituciones de la Generalitat y su publicación en el *Butlletí Oficial de les Corts*.

Els diputats, les diputades i els grups parlamentaris disposen d'un termini de quinze dies hàbils, comptadors a partir de l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Corts*, per a presentar esmenes.

Finalment, d'acord amb l'article 116.1, durant aquest termini els grups parlamentaris podran presentar propostes de nomenament de ponents, segons el nombre que, amb caràcter general, haja determinat la Mesa de les Corts.

Palau de les Corts
València, 18 de setembre de 2018

El president
Enric Morera i Català

**PROJECTE DE LLEI, DE LA GENERALITAT,
DE LA SINDICATURA DE GREUGES DE
LA COMUNITAT VALENCIANA**

ÍNDIX

Exposició de motius

TÍTOL PRELIMINAR. DISPOSICIONS GENERALS

Article 1. Objecte de la llei
Article 2. Naturalesa jurídica de la institució
Article 3. Seu

**TÍTOL I. DE L'ESTATUT JURÍDIC DE LA PERSONA TITULAR
DE LA SINDICATURA DE GREUGES, ELS ADJUNTS I LES
ADJUNTES**

Capítol I. De l'estatut jurídic de la persona titular de la
Sindicatura de Greuges

Article 4. Designació i elecció
Article 5. Nomenament i presa de possessió
Article 6. Mandat
Article 7. Declaracions d'interessos i de béns i adhesió al
Codi de bon govern de la Generalitat
Article 8. Cessament
Article 9. Suspensió de funcions
Article 10. Garanties i prerrogatives
Article 11. Incompatibilitats

Capítol II. De l'estatut jurídic dels adjunts i les adjuntes

Article 12. Nombre i atribucions
Article 13. Designació i elecció
Article 14. Nomenament i presa de possessió
Article 15. Cessament i suspensió de funcions
Article 16. Prerrogatives i incompatibilitats

Los diputados, diputadas y grupos parlamentarios disponen de un plazo de quince días hábiles, a partir del día siguiente al de su publicación en el *Butlletí Oficial de les Corts*, para presentar enmiendas.

Finalmente, de acuerdo con el artículo 116.1, durante este plazo los grupos parlamentarios podrán presentar propuestas de nombramiento de ponentes, según el número que, con carácter general, haya determinado la Mesa de Les Corts.

Palau de les Corts
València, 18 de septiembre de 2018

El presidente
Enric Morera i Català

**PROYECTO DE LEY, DE LA GENERALITAT, DE LA
SINDICATURA DE GREUGES DE
LA COMUNITAT VALENCIANA**

ÍNDICE

Exposición de motivos

TÍTULO PRELIMINAR. DISPOSICIONES GENERALES

Artículo 1. Objeto de la ley
Artículo 2. Naturaleza jurídica de la institución
Artículo 3. Sede

**TÍTULO I. DEL ESTATUTO JURÍDICO DE LA PERSONA
TITULAR DE LA SINDICATURA DE GREUGES, SUS
ADJUNTOS Y ADJUNTAS**

Capítulo I. Del estatuto jurídic de la persona titular de la
Sindicatura de Greuges

Artículo 4. Designación y elección
Artículo 5. Nombramiento y toma de posesión
Artículo 6. Mandato
Artículo 7. Declaraciones de intereses y de bienes y adhesión
al Código de buen gobierno de la Generalitat
Artículo 8. Cese
Artículo 9. Suspensión de funciones
Artículo 10. Garantías y prerrogativas
Artículo 11. Incompatibilidades

Capítulo II. Del estatuto jurídic de los adjuntos y las adjuntas

Artículo 12. Número y atribuciones
Artículo 13. Designación y elección
Artículo 14. Nombramiento y toma de posesión
Artículo 15. Cese y suspensión de funciones
Artículo 16. Prerrogativas e incompatibilidades

TÍTOL II. DE LES FUNCIONS D'INVESTIGACIÓ

Capítol I. Àmbit d'investigació

Article 17. Actuacions i inactivitats subjectes a investigació
 Article 18. Supòsits d'exclusió

Capítol II. De les situacions de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat

Article 19. Situacions de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat
 Article 20. Interlocució amb organitzacions i entitats
 Article 21. Diagnòstic i adopció d'iniciatives

Capítol III. Inici d'investigacions

Article 22. Formes d'inici
 Article 23. Investigació d'ofici
 Article 24. Investigació a instància de part
 Article 25. Altres legitimacions per a instar l'inici del procediment

Capítol IV. Presentació i admissió de queixes

Article 26. Presentació i registre intern
 Article 27. Gratuïtat
 Article 28. Contingut
 Article 29. Termini
 Article 30. Admissió a tràmit

Capítol V. Procediment de queixa

Article 31. Impuls i tramitació
 Article 32. Suspensió i continuïtat d'actuacions
 Article 33. Resolució
 Article 34. Comunicació
 Article 35. Obligació de respondre
 Article 36. Compensació a particulars

Capítol VI. Obligació de col·laborar

Article 37. Subministrament d'informació i documentació
 Article 38. Accés a dependències, arxius i registres
 Article 39. Negativa a col·laborar
 Article 40. Investigació de conductes individuals
 Article 41. Incompliment de resolucions
 Article 42. Exigència i determinació de responsabilitats

Capítol VII. Informació i documents reservats

Article 43. Sol·licitud
 Article 44. Deure de reserva
 Article 45. Denegació motivada

Capítol VIII. Fórmules de concertació

Article 46. Conciliació, mediació i composició de controvèrsies

Capítol IX. Consultes i sol·licituds

Article 47. Objecte i contestació de consultes i sol·licituds

TÍTULO II. DE LAS FUNCIONES DE INVESTIGACIÓN

Capítulo I. Ámbito de investigación

Artículo 17. Actuaciones e inactividades sujetas a investigación
 Artículo 18. Supuestos de exclusión

Capítulo II. De las situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad

Artículo 19. Situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad
 Artículo 20. Interlocución con organizaciones y entidades
 Artículo 21. Diagnóstico y adopción de iniciativas

Capítulo III. Inicio de investigaciones

Artículo 22. Formas de inicio
 Artículo 23. Investigación de oficio
 Artículo 24. Investigación a instancia de parte
 Artículo 25. Otras legitimaciones para instar el inicio del procedimiento

Capítulo IV. Presentación y admisión de quejas

Artículo 26. Presentación y registro interno
 Artículo 27. Gratuidad
 Artículo 28. Contenido
 Artículo 29. Plazo
 Artículo 30. Admisión a trámite

Capítulo V. Procedimiento de queja

Artículo 31. Impulso y tramitación
 Artículo 32. Suspensión y continuidad de actuaciones
 Artículo 33. Resolución
 Artículo 34. Comunicación
 Artículo 35. Obligación de responder
 Artículo 36. Compensación a particulares

Capítulo VI. Obligación de colaborar

Artículo 37. Suministro de información y documentación
 Artículo 38. Acceso a dependencias, archivos y registros
 Artículo 39. Negativa a colaborar
 Artículo 40. Investigación de conductas individuales
 Artículo 41. Incumplimiento de resoluciones
 Artículo 42. Exigencia y determinación de responsabilidades

Capítulo VII. Información y documentos reservados

Artículo 43. Solicitud
 Artículo 44. Deber de reserva
 Artículo 45. Denegación motivada

Capítulo VIII. Fórmulas de concertación

Artículo 46. Conciliación, mediación y composición de controversias

Capítulo IX. Consultas y solicitudes

Artículo 47. Objeto y contestación de consultas y solicitudes

TÍTOL III. DE LA FACULTAT D'INSTAR LA INTERPOSICIÓ DE RECURSOS I CONFLICTES DE COMPETÈNCIES DAVANT EL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

Article 48. Impuls per a la interposició de recursos d'ampara

Article 49. Impuls per a la interposició de recursos d'inconstitucionalitat

Article 50. Impuls per a la interposició de conflictes de competències

TÍTOL IV. DELS INFORMES

Capítol I. Informe anual

Article 51. Presentació

Article 52. Contingut

Article 53. Exposició

Article 54. Publicació

Capítol II. Informes especials

Article 55. Presentació

Article 56. Contingut

Article 57. Exposició

Article 58. Publicació

Capítol III. Informes extraordinaris

Article 59. Presentació

Article 60. Contingut

Article 61. Exposició

Article 62. Publicació

TÍTOL V. DE LES RELACIONS INSTITUCIONALS I DE COL·LABORACIÓ

Capítol I. Relacions amb les Corts Valencianes

Article 63. Compareixences a instància de la persona titular de la Sindicatura de Greuges

Article 64. Compareixences a instància de les Corts

Capítol II. Relacions amb altres institucions i organismes de la Generalitat

Article 65. Col·laboració amb les institucions estatutàries

Article 66. Col·laboració de l'administració de la Generalitat

Article 67. Col·laboració del sector públic instrumental de la Generalitat

Article 68. Col·laboracions específiques en matèria de transparència i bon govern

Capítol III. Relacions amb la institució del Defensor del Poble

Article 69. Marc normatiu

Article 70. Col·laboració

Article 71. Convenis

Capítol IV. Relacions amb altres institucions homòlogues

Article 72. Cooperació amb la institució del Defensor del Poble Europeu

TÍTULO III. DE LA FACULTAD DE INSTAR LA INTERPOSICIÓN DE RECURSOS Y CONFLICTOS DE COMPETENCIAS ANTE EL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

Artículo 48. Impulso para la interposición de recursos de amparo

Artículo 49. Impulso para la interposición de recursos de inconstitucionalidad

Artículo 50. Impulso para la interposición de conflictos de competencias

TÍTULO IV. DE LOS INFORMES

Capítulo I. Informe anual

Artículo 51. Presentación

Artículo 52. Contenido

Artículo 53. Exposición

Artículo 54. Publicación

Capítulo II. Informes especiales

Artículo 55. Presentación

Artículo 56. Contenido

Artículo 57. Exposición

Artículo 58. Publicación

Capítulo III. Informes extraordinarios

Artículo 59. Presentación

Artículo 60. Contenido

Artículo 61. Exposición

Artículo 62. Publicación

TÍTULO V. DE LAS RELACIONES INSTITUCIONALES Y DE COLABORACIÓN

Capítulo I. Relaciones con las Corts Valencianes

Artículo 63. Comparecencias a instancia de la persona titular de la Sindicatura de Greuges

Artículo 64. Comparecencias a instancia de Les Corts

Capítulo II. Relaciones con otras instituciones y organismos de la Generalitat

Artículo 65. Colaboración con las instituciones estatutarias

Artículo 66. Colaboración de la administración de la Generalitat

Artículo 67. Colaboración del sector público instrumental de la Generalitat

Artículo 68. Colaboraciones específicas en materia de transparencia y buen gobierno

Capítulo III. Relaciones con la institución del Defensor del Pueblo

Artículo 69. Marco normativo

Artículo 70. Colaboración

Artículo 71. Convenios

Capítulo IV. Relaciones con otras instituciones homólogas

Artículo 72. Cooperación con la institución del Defensor del Pueblo Europeo

Article 73. Cooperació amb institucions homòlogues d'altres comunitats autònomes
 Article 74. Cooperació amb òrgans vinculats a l'administració local
 Article 75. Cooperació amb òrgans vinculats a les universitats valencianes
 Article 76. Cooperació amb altres organismes i entitats nacionals i internacionals

TÍTOL VI. DE LA PROMOCIÓ, DIFUSIÓ I DIVULGACIÓ DE LES ACTIVITATS DE LA INSTITUCIÓ

Article 77. Projectió exterior
 Article 78. Actuacions de promoció
 Article 79. Tasques de difusió
 Article 80. Vies i instruments per a la divulgació
 Article 81. Mitjans públics de comunicació

TÍTOL VII. DE L'ORGANITZACIÓ I EL RÈGIM INTERN

Capítol I. Reglament d'organització i funcionament

Article 82. Elaboració i aprovació
 Article 83. Publicació
 Article 84. Resolucions i instruccions de desenvolupament

Capítol II. La Secretaria General

Article 85. La Secretaria General

Capítol III. La Junta de Coordinació i Règim Interior

Article 86. Composició
 Article 87. Funcions

Capítol IV. Règim econòmic i pressupostari

Article 88. Règim econòmic
 Article 89. Elaboració del pressupost
 Article 90. Integració en el pressupost de les Corts
 Article 91. Execució i liquidació del pressupost

Capítol V. Mitjans personals

Article 92. Règim jurídic
 Article 93. Personal funcionari
 Article 94. Personal laboral
 Article 95. Personal eventual

Capítol VI. Mitjans materials

Article 96. Règim jurídic aplicable

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera. Elecció inicial de la persona titular de la Sindicatura de Greuges i dels seus adjunts i adjuntes d'acord amb aquesta llei
 Segona. Procediments iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei
 Tercera. Aplicació del reglament d'organització i funcionament vigent

Artículo 73. Cooperación con instituciones homólogas de otras comunidades autónomas
 Artículo 74. Cooperación con órganos vinculados a la administración local
 Artículo 75. Cooperación con órganos vinculados a las universidades valencianas
 Artículo 76. Cooperación con otros organismos y entidades nacionales e internacionales

TÍTULO VI. DE LA PROMOCIÓN, DIFUSIÓN Y DIVULGACIÓN DE LAS ACTIVIDADES DE LA INSTITUCIÓN

Artículo 77. Proyección exterior
 Artículo 78. Actuaciones de promoción
 Artículo 79. Labores de difusión
 Artículo 80. Vías e instrumentos para la divulgación
 Artículo 81. Medios públicos de comunicación

TÍTULO VII. DE LA ORGANIZACIÓN Y EL RÉGIMEN INTERNO

Capítulo I. Reglamento de organización y funcionamiento

Artículo 82. Elaboración y aprobación
 Artículo 83. Publicación
 Artículo 84. Resoluciones e instrucciones de desarrollo

Capítulo II. La Secretaría General

Artículo 85. La Secretaría General

Capítulo III. La Junta de Coordinación y Régimen Interior

Artículo 86. Composición
 Artículo 87. Funciones

Capítulo IV. Régimen económico y presupuestario

Artículo 88. Régimen económico
 Artículo 89. Elaboración del presupuesto
 Artículo 90. Integración en el presupuesto de Les Corts
 Artículo 91. Ejecución y liquidación del presupuesto

Capítulo V. Medios personales

Artículo 92. Régimen jurídico
 Artículo 93. Personal funcionario
 Artículo 94. Personal laboral
 Artículo 95. Personal eventual

Capítulo VI. Medios materiales

Artículo 96. Régimen jurídico aplicable

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera. Elección de la persona titular de la Sindicatura de Greuges y de sus adjuntos y adjuntas conforme a esta ley
 Segunda. Procedimientos iniciados con anterioridad a la entrada en vigor de esta ley
 Tercera. Aplicación del reglamento de organización y funcionamiento vigente

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única. Derogació normativa

DISPOSICIONS FINALS

Primera. Títol competencial
Segona. Aprovació del nou reglament d'organització i funcionament, i de la relació de llocs de treball
Tercera. Entrada en vigor

**PROJECTE DE LLEI, DE LA GENERALITAT,
DE LA SINDICATURA DE GREUGES DE
LA COMUNITAT VALENCIANA**

Exposició de motius

I

La figura de la Sindicatura de Greuges té un doble valor en el marc del model valencià d'autogovern. D'una banda, està comissionada per les Corts per a vetlar per la defensa dels drets i les llibertats dels valencians i les valencianes i, en conseqüència, exerceix una funció primordial en el nostre Estat social i democràtic de dret. D'altra banda, com a institució de rang estatutari integrada en la Generalitat, és part essencial del sistema a través del qual el poble valencià fa efectiva la seua autonomia política.

En el marc del que va establir l'article 24 de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, aprovat per mitjà de la Llei orgànica 5/1982, d'1 de juliol, la Llei 11/1988, de 26 de desembre, va dotar la institució d'una regulació que pràcticament ha romàs inalterada des de llavors. L'esmentada norma de 1988 va nàixer dins d'un context preconfigurat per l'article 54 de la Constitució, per la Llei orgànica 3/1981, de 6 d'abril, del Defensor del Poble i per la Llei 36/1985, de 6 de novembre, per la qual es regulen les relacions entre la institució del Defensor del Poble i les figures semblants en les distintes comunitats autònomes, com també per la jurisprudència que el Tribunal Constitucional ja havia dictat sobre les relacions entre la primera i les segones, en les sentències 142/1988, de 12 de juliol, i 157/1988, de 15 de setembre.

A partir de l'entrada en vigor dels estatuts d'autonomia respectius, des de la segona meitat dels anys vuitanta del segle passat, gran part de les comunitats autònomes van anar creant, en un procés progressiu i adaptat a les circumstàncies de cada territori, institucions que, si bé diferien en la denominació, tenien assignades funcions semblants a les del Defensor del Poble. La posada en funcionament d'un sistema basat en la col·laboració interinstitucional i en el respecte cap als diversos -i complementaris- àmbits d'actuació va permetre a la ciutadania disposar d'una via addicional per a canalitzar les queixes contra les administracions públiques.

Les figures semblants al Defensor del Poble i, per extensió, el conjunt del sistema institucional de les comunitats

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única. Derogación normativa

DISPOSICIONES FINALES

Primera. Título competencial
Segunda. Aprobación del nuevo reglamento de organización y funcionamiento, y de la relación de puestos de trabajo
Tercera. Entrada en vigor

**PROYECTO DE LEY, DE LA GENERALITAT,
DE LA SINDICATURA DE GREUGES DE
LA COMUNITAT VALENCIANA**

Exposición de motivos

I

La figura de la Sindicatura de Greuges tiene un doble valor en el marco del modelo valenciano de autogobierno. Por una parte, está comisionada por Les Corts para velar por la defensa de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas y, en consecuencia, ejerce una función primordial en nuestro Estado social y democrático de derecho. Por otro lado, como institución de rango estatutario integrada en la Generalitat, es parte esencial del sistema a través del cual el pueblo valenciano hace efectiva su autonomía política.

En el marco de lo que fue previsto por el artículo 24 del Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana, aprobado mediante la Ley orgánica 5/1982, de 1 de julio, la Ley 11/1988, de 26 de diciembre, dotó a la institución de una regulación que prácticamente ha permanecido inalterada desde entonces. La citada norma de 1988 nació dentro de un contexto preconfigurado por el artículo 54 de la Constitución, por la Ley orgánica 3/1981, de 6 de abril, del Defensor del Pueblo, y por la Ley 36/1985, de 6 de noviembre, por la que se regulan las relaciones entre la institución del Defensor del Pueblo y las figuras similares en las distintas comunidades autónomas, así como por la jurisprudencia que el Tribunal Constitucional ya había dictado sobre las relaciones entre la primera y las segundas en sus sentencias 142/1988, de 12 de julio, y 157/1988, de 15 de septiembre.

A partir de la entrada en vigor de sus respectivos estatutos de autonomía, desde la segunda mitad de los años ochenta del pasado siglo gran parte de las comunidades autónomas fueron creando, en un proceso progresivo y adaptado a las circunstancias de cada territorio, instituciones que, si bien diferían en su denominación, tenían asignadas funciones parecidas a las del Defensor del Pueblo. La puesta en funcionamiento de un sistema basado en la colaboración interinstitucional y en el respeto hacia los diversos -y complementarios- ámbitos de actuación permitió a la ciudadanía disponer de un cauce adicional para canalizar sus quejas contra las administraciones públicas.

Las figuras similares al Defensor del Pueblo y, por extensión, el conjunto del sistema institucional de las comunidades

autònomes han experimentat durant els últims deu anys dos fenòmens en gran manera contradictoris. D'una banda, el cicle de reformes estatutàries iniciat en 2006 va donar peu a una certa consolidació de renovats sostres competencials, va incrementar la protecció dels elements essencials del model de descentralització política, va refermar i va enfortir les relacions intergovernamentals, tant horitzontals com, sobretot, verticals. Però quasi de forma simultània, quan les noves normes institucionals bàsiques acabaven d'entrar en vigor o inclús encara s'estaven tramitant, la profunda crisi econòmica va contrarestar l'impuls esmentat i va portar les comunitats autònomes a adoptar dràstiques mesures de retallada de la despesa pública, entre les quals, en determinats casos, van ocupar un lloc destacat la suspensió de funcions i inclús la supressió de les institucions semblants al Defensor del Poble.

II

Les funcions que en l'actualitat exerceixen les institucions autonòmiques assimilables al Defensor del Poble han de ser llegides a la llum de la interpretació que el Tribunal Constitucional ha fet de la possible regulació de nous drets en els anomenats estatuts d'autonomia de segona generació, partint de les previsions incloses en els articles 53.1, 81.1 i 147.2 de la Constitució i de la competència exclusiva que l'article 149.1.1 atorga a l'Estat.

Sobre la base del respecte a la igualtat en les posicions jurídiques fonamentals de tots els ciutadans i les ciutadanes de l'Estat espanyol, en l'apartat a del fonament jurídic 13 de la Sentència 247/2007, de 12 de desembre, l'alt tribunal va afirmar: «És inherent al nostre sistema constitucional que, com a conseqüència de l'exercici per les comunitats autònomes de les seues competències exclusives o de desenvolupament legislatiu, els ciutadans residents als diferents territoris autonòmics puguen estar sotmesos a règims jurídics diferenciats en les àrees materials corresponents a les competències esmentades i, conseqüentment, tinguen diferents drets en aquestes àrees». A continuació, en els fonaments jurídics 15 a 17 d'aquesta mateixa sentència, va establir que els articles 138.2, 139.1 i 149.1.1 de la Constitució no impedeixen que els estatuts d'autonomia puguen establir drets subjectius, però va diferenciar, amb aquesta finalitat, entre els apartats c i d de l'article 147.2 de la norma suprema en el sentit següent: «els estatuts d'autonomia, que en l'àmbit institucional del contingut estatutari poden establir drets subjectius per si mateixos, en l'àmbit d'atribució competencial requereixen la col·laboració del legislador autonòmic, de tal manera que les prescripcions estatutàries relatives a aquest últim àmbit, siga quin en siga el mode literal en què s'enuncien, han d'entendre's segons s'acaba de dir adés, com a mandaments, orientacions o objectius, dirigits als poders públics autonòmics per a l'exercici de competències que l'estatut atribuïska» (fonament jurídic 15.c).

Això és així perquè, en els fonaments jurídics 16 i 17 de la Sentència 31/2010, de 28 de juny, el Tribunal Constitucional va especificar que els estatuts d'autonomia no són aptes per a desenvolupar ni per a regular l'exercici dels drets fonamentals i que els drets reconeguts en les normes institucionals bàsiques de les comunitats autònomes han de ser, forçosament, diferents d'aquells i estar materialment

autònomas han experimentado durante los últimos diez años dos fenómenos en buena medida contradictorios. Por una parte, el ciclo de reformas estatutarias iniciado en 2006 dio pie a una cierta consolidación de renovados techos competenciales, incrementó la protección de los elementos esenciales del modelo de descentralización política y afianzó y fortaleció las relaciones intergubernamentales, tanto horizontales como, sobre todo, verticales. Pero casi de forma simultánea, cuando las nuevas normas institucionales básicas acababan de entrar en vigor o incluso todavía se estaban tramitando, la profunda crisis económica contrarrestó dicho impulso y llevó a las comunidades autónomas a adoptar drásticas medidas de recorte del gasto público, entre las cuales, en determinados casos, ocuparon un lugar destacado la suspensión de funciones e incluso la supresión de las instituciones semejantes al Defensor del Pueblo.

II

Las funciones que en la actualidad ejercen las instituciones autonómicas asimilables al Defensor del Pueblo han de ser leídas a la luz de la interpretación que el Tribunal Constitucional ha hecho de la posible regulación de nuevos derechos en los llamados estatutos de autonomía de segunda generación, partiendo de las previsions recogidas en los artículos 53.1, 81.1 y 147.2 de la Constitución y de la competencia exclusiva que el artículo 149.1.1 de ésta le otorga al Estado.

Sobre la base del respeto a la igualdad en las posiciones jurídicas fundamentales de todos los ciudadanos y ciudadanas del Estado español, en el apartado a del fundamento jurídico 13 de su Sentencia 247/2007, de 12 de diciembre, el alto tribunal afirmó: «Es inherente a nuestro sistema constitucional que, como consecuencia del ejercicio por las comunidades autónomas de sus competencias exclusivas o de desarrollo legislativo, los ciudadanos residentes en los distintos territorios autonómicos puedan estar sometidos a regímenes jurídicos diferenciados en las áreas materiales correspondientes a dichas competencias y, consecuentemente, tengan diferentes derechos en esas áreas». A continuación, en los fundamentos jurídicos 15 a 17 de esa misma sentencia, estableció que los artículos 138.2, 139.1 y 149.1.1 de la Constitución no impiden que los estatutos de autonomía puedan establecer derechos subjetivos, pero diferenció a tal efecto entre los apartados c y d del artículo 147.2 de la norma suprema en el siguiente sentido: los estatutos de autonomía, que en el ámbito institucional del contenido estatutario pueden establecer derechos subjetivos por sí mismos, en el ámbito de atribución competencial requieren de la colaboración del legislador autonómico, de tal manera que las prescripciones estatutarias relativas a este último ámbito, cualquiera que sea el modo literal en que se enuncien, han de entenderse, según antes se acaba de decir, como mandatos, orientaciones u objetivos, dirigidos a los poderes públicos autonómicos para el ejercicio de competencias que el Estatuto atribuya» (fundamento jurídico 15.c).

Ello es así porque, en los fundamentos jurídicos 16 y 17 de su Sentencia 31/2010, de 28 de junio, el Tribunal Constitucional especificó que los estatutos de autonomía no son aptos para desarrollar ni para regular el ejercicio de los derechos fundamentales y que los derechos reconocidos en las normas institucionales básicas de las comunidades autónomas han de ser, forzosamente, distintos de aquéllos y estar

vinculats a l'àmbit competencial propi de la comunitat autònoma corresponent. Ara bé, «sota la mateixa categoria *dret*, poden comprendre's realitats nominatives molt distintes i serà a aquestes a les quals haja d'atendre's, més enllà del pur *nomen*, per a concloure si la seua inclusió en un estatut és constitucionalment possible o no» (fonament jurídic 16 de la sentència esmentada).

Amb aquests paràmetres jurisprudencials ha de valorar-se una de les principals novetats dels estatuts d'autonomia aprovats a partir de 2006: la inclusió d'un catàleg de drets atribuïts a la ciutadania de cada territori, que en el cas de la Comunitat Valenciana es materialitza en el Títol II de l'Estatut reformat a través de la Llei Orgànica 1/2006, de 10 d'abril. En primer lloc, no es tracta de drets fonamentals susceptibles d'empara constitucional; en segon lloc, reben la denominació que reben, serà el seu contingut el que en determine el vertader abast; i, en tercer lloc, correspondrà al legislador autonòmic fer-los efectius en la mesura que cobren autèntic significat en virtut de la seua vinculació a les competències assumides per cada comunitat autònoma en el seu propi estatut.

Per a les institucions autonòmiques semblants al Defensor del Poble, la previsió estatutària de tals llistes de drets ha suposat un repte, però també ha generat una oportunitat per a realçar el valor del seu treball. L'àmbit material d'actuació de les institucions esmentades gira essencialment entorn de la investigació de l'activitat de les respectives administracions autonòmiques i aquesta activitat té el seu fonament en les competències assumides en cada estatut. Per consegüent, les institucions que, com la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, vetlen pel respecte dels drets de la ciutadania de cada territori, han vist potenciat el seu paper en allò que l'elenc d'aquests drets s'ha vist notablement ampliat.

III

En paral·lel amb la configuració d'aquesta realitat jurídica s'han produït dues circumstàncies que també incideixen directament a l'hora de definir el lloc que ocupen i les funcions que exerceixen la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana i les seues institucions homòlogues en altres comunitats autònomes. La primera d'aqueixes circumstàncies té a veure amb els alts índexs de desigualtat social dels últims anys, amb la situació de vulnerabilitat en què viu una part important de la societat i amb la necessitat de garantir a tota la població unes condicions de vida que permeten eradicar –o almenys mitigar o pal·liar tant com es puga– l'exclusió i la pobresa. En aquest àmbit, institucions com la Sindicatura de Greuges, que tradicionalment ja s'havien ocupat amb profusió de vetlar pels drets de la infància i l'adolescència, com també pels de les persones majors, pels de les persones amb diversitat funcional o en situació de dependència i per la igualtat efectiva entre dones i homes, s'han vist en l'obligació ineludible d'expandir el seu àmbit d'investigació, de preocupar-se per la situació d'un nombre més gran de persones i col·lectius, i de reflectir en els seus informes una realitat a la qual ni aquestes institucions mateixes ni la societat en conjunt poden romandre alienes.

materialmente vinculados al ámbito competencial propio de la comunidad autónoma correspondiente. Ahora bien, «bajo la misma categoría *derecho*, pueden comprenderse realidades nominativas muy distintas y será a éstas a las que haya de atenderse, más allá del puro *nomen*, para concluir si su inclusión en un estatuto es o no constitucionalmente posible» (fundamento jurídico 16 de la citada sentencia).

Con estos parámetros jurisprudenciales debe valorarse una de las principales novedades de los estatutos de autonomía aprobados a partir de 2006: la inclusión de un catálogo de derechos atribuidos a la ciudadanía de cada territorio, que en el caso de la Comunitat Valenciana se materializa en el título II del Estatuto reformado a través de la Ley orgánica 1/2006, de 10 de abril. En primer lugar, no se trata de derechos fundamentales susceptibles de amparo constitucional; en segundo lugar, reciban la denominación que reciban, será su contenido el que determine su verdadero alcance; y, en tercer lugar, corresponderá al legislador autonómico hacerlos efectivos en la medida en que cobran auténtico significado en virtud de su vinculación con las competencias asumidas por cada comunidad autónoma en su propio estatuto.

Para las instituciones autonómicas similares al Defensor del Pueblo, la previsión estatutaria de tales listas de derechos ha supuesto un reto, pero también ha generado una oportunidad para realzar el valor de su trabajo. El ámbito material de actuación de dichas instituciones gira esencialmente en torno a la investigación de la actividad de las respectivas administraciones autonómicas y esta actividad tiene su fundamento en las competencias asumidas en cada estatuto. Por consiguiente, las instituciones que, como la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, velan por el respeto de los derechos de la ciudadanía de cada territorio, han visto potenciado su papel en tanto en cuanto el elenco de esos derechos se ha visto notablemente ampliado.

III

En paralelo con la configuración de esta realidad jurídica se han producido dos circunstancias que también inciden directamente a la hora de definir el lugar que ocupan y las funciones que ejercen la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana y sus instituciones homólogas en otras comunidades autónomas. La primera de esas circunstancias tiene que ver con los altos índices de desigualdad social de los últimos años, con la situación de vulnerabilidad en la que vive una parte importante de la sociedad y con la necesidad de garantizar a toda la población unas condiciones de vida que permitan eradicar –o cuanto menos mitigar o paliar en todo lo posible– la exclusión y la pobreza. En este ámbito, instituciones como la Sindicatura de Greuges, que tradicionalmente ya se habían ocupado con profusión de velar por los derechos de la infancia y la adolescencia, así como por los de las personas mayores, por los de las personas con diversidad funcional o en situación de dependència y por la igualdad efectiva entre mujeres y hombres, se han visto en la obligación ineludible de expandir su ámbito de investigación, de preocuparse por la situación de un mayor número de personas y colectivos y de reflejar en sus informes una realidad a la que ni esas mismas instituciones ni la sociedad en su conjunto pueden permanecer ajenas.

La segona circumstància està connectada amb la relació entre la ciutadania i els poders públics. Els conceptes de participació ciutadana, transparència, ètica pública i bon govern, que fins no fa molt de temps estaven pràcticament absents de la vida pública, han adquirit un paper protagonista i representen la plasmació de la consciència d'una societat que demana rendició de comptes, que vol intervenir en la gestió dels assumptes públics i que aspira, amb tota legitimitat, a controlar i vigilar de prop l'activitat dels qui, al capdavant les seues responsabilitats, tenen el deure de servir amb objectivitat els interessos generals i actuar amb sotmetiment ple a la llei i al dret per a fer efectiu el manament derivat de l'article 103.1 de la Constitució.

Aquestes circumstàncies, sumades al context jurídic adés descrit, fan necessària una llei que dote de nova regulació la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana. Durant quasi tres dècades, la Llei 11/1988, de 26 de desembre, va permetre posar en funcionament la institució, la va dotar d'un marc jurídic estable, va proporcionar una base sòlida per a les seues investigacions i va possibilitar l'atenció de milers de queixes i consultes ciutadanes. Ara, tot respectant i aprofitant el bagatge que proporciona el temps transcorregut, és el moment adequat per a donar un nou impuls a la institució mitjançant una norma molt més àmplia, que tracta de millorar la sistemàtica de la seua predecessora i, alhora, de preveure aspectes que potser en 1988 resultaven innecessaris i, no obstant això, avui dia, esdevenen imprescindibles si es vol que la Sindicatura de Greuges compte amb una eina jurídica a l'altura dels reptes que li planteja el seu treball quotidià.

IV

La nova llei, que es fonamenta en la competència exclusiva que l'article 49.1.1 de l'Estatut d'autonomia, atorga a la Generalitat per a l'organització de les seues institucions d'autogovern, amb relació als articles 20.3 i 38 de la norma institucional bàsica valenciana, s'estructura en vuit títols amb un total de noranta-sis articles, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria i tres disposicions finals.

El títol preliminar delimita l'objecte de la llei, defineix la naturalesa jurídica de la Sindicatura de Greuges a partir de les previsions estatutàries i estableix la seua de la institució.

En el títol I s'aborda l'estatut jurídic de la Sindicatura de Greuges, tant de qui la presideix com dels seus adjunts i adjuntes. Quant al primer, i com a principals novetats respecte a la normativa anterior, cal destacar d'entrada la reducció de la majoria necessària per a procedir a la seua elecció, que passa de les dues terceres parts a les tres cinquenes parts del Ple de les Corts. D'aquesta manera, s'aconsegueix l'equiparació amb el que preveuen les normes reguladores d'institucions semblants en altres comunitats autònomes. A més, s'introdueix l'obligació, per als candidats i les candidates a ocupar el lloc, de comparèixer amb caràcter previ davant la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges, i la necessitat que el síndic o la síndica de Greuges presente, en distints moments, declaracions d'interessos i de béns i s'adherisca, en prendre possessió del càrrec, al Codi de bon govern de la Generalitat. S'hi afegeix, d'una banda, la inclusió del criteri

La segunda circunstancia está conectada con la relación entre la ciudadanía y los poderes públicos. Los conceptos de participación ciudadana, transparencia, ética pública y buen gobierno, que hasta no hace mucho tiempo estaban prácticamente ausentes de la vida pública, han adquirido un papel protagonista y representan la plasmación de la conciencia de una sociedad que pide rendición de cuentas, que quiere intervenir en la gestión de los asuntos públicos y que aspira, con toda legitimidad, a controlar y vigilar de cerca la actividad de quienes, al frente de sus responsabilidades, tienen el deber de servir con objetividad los intereses generales y actuar con sometimiento pleno a la ley y al derecho para hacer efectivo el mandato derivado del artículo 103.1 de la Constitución.

Estas circunstancias, sumadas al contexto jurídico antes descrito, hacen necesaria una ley que dote de nueva regulación a la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana. Durante casi tres décadas, la Ley 11/1988, de 26 de diciembre, permitió poner en funcionamiento la institución, la dotó de un marco jurídico estable, proporcionó una base sólida para sus investigaciones y permitió la atención de miles de quejas y consultas ciudadanas. Ahora, respetando y aprovechando el bagaje que proporciona el tiempo transcurrido, es el momento adecuado para dar un nuevo impulso a la institución mediante una norma mucho más amplia, que trata de mejorar la sistemática de su predecesora y, a la vez, prever aspectos que quizás en 1988 resultaban innecesarios y sin embargo hoy en día devienen imprescindibles si se quiere que la Sindicatura de Greuges cuente con una herramienta jurídica a la altura de los retos que le plantea su trabajo cotidiano.

IV

La nueva ley, que se fundamenta en la competencia exclusiva que el artículo 49.1.1 del Estatuto de autonomía otorga a la Generalitat para la organización de sus instituciones de autogobierno, puesto en relación con los artículos 20.3 y 38 de la propia norma institucional básica valenciana, se estructura en ocho títulos con un total de noventa y seis artículos, tres disposiciones transitorias, una disposición derogatoria y tres disposiciones finales.

El título preliminar delimita el objeto de la ley, define la naturaleza jurídica de la Sindicatura de Greuges a partir de las previsions estatutarias y establece la sede de la institució.

En el título I se aborda el estatuto jurídic de la Sindicatura de Greuges, tanto de quien la preside como de sus adjuntos y adjuntas. En cuanto al primero, y como principales novedades con respecto a la normativa anterior, cabe destacar de entrada la reducción de la mayoría necesaria para proceder a su elección, que pasa de las dos terceras partes a las tres quintas partes del Pleno de Les Corts. De este modo, se consigue la equiparación con lo que prevén las normas reguladoras de instituciones semejantes en otras comunidades autónomas. Además, se introduce la obligación, para los candidatos y candidatas a ocupar el puesto, de comparecer con carácter previo ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges y la necesidad de que el síndic o la síndica de Greuges presente, en distintos momentos, declaraciones de intereses y de bienes y se adhiera, al tomar posesión del cargo, al Código de buen gobierno de la Generalitat. A todo ello se añade, por una

de paritat entre dones i homes per a la designació i l'elecció; i d'una altra, la supressió de la possibilitat de reelecció, de l'aforament i la regulació de la possible suspensió temporal de funcions. Pel que fa als adjunts i les adjuntes, el nombre s'eleva de dos a tres. Així mateix, s'hi inclouen criteris de paritat entre dones i homes per a la designació i l'elecció, i es preveu que puguin assumir, per delegació del síndic o de la síndica de Greuges, funcions vinculades, en particular, amb la defensa i la protecció dels drets de les persones en situació de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat i aquelles altres que els atribuisca la legislació sectorial.

El títol II se centra a regular les activitats investigadores dutes a terme per la institució. Per comparació amb la llei de 1988, s'ha procurat sistematitzar amb més precisió l'elenc d'administracions públiques, institucions, entitats, organismes i persones físiques i jurídiques sotmeses a investigació, com també els supòsits d'exclusió i al mateix temps s'ha introduït la possible investigació d'inactivitats administratives i s'ha ampliat i aclarit la legitimació activa per a instar l'inici d'un procediment.

Ha de destacar-se com a novetat la inclusió d'un capítol dedicat singularment a la investigació de les situacions de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat. Ateses les funcions que té atribuïdes, la institució ha de prestar una atenció preferent i prioritària als casos en què està en joc la cohesió social, la vertadera integració dels qui, per unes circumstàncies o altres, poden veure afectada la dignitat personal. En aquest àmbit, s'insisteix particularment en la necessitat de propiciar una estreta col·laboració amb totes aquelles entitats i organitzacions que tenen un coneixement pròxim i quotidià de la realitat per la qual travessen determinades persones i certs col·lectius.

Quant a les queixes presentades per la ciutadania, s'admet per primera vegada la formulació de queixes verbals a la seu de la institució i es regula de forma més senzilla tot el procediment de tramitació, des de l'admissió fins a la comunicació de la resolució adoptada.

També constitueix una novetat dins d'aquest apartat l'al·lusió a possibles fórmules de conciliació, mediació i composició de controvèrsies, que podran ser instades pel síndic o la síndica de Greuges quan aprecie voluntat d'arribar a un acord satisfactori, tant en qui ha formulat la queixa com en els subjectes investigats l'actuació o la inactivitat dels quals en principi l'haja ocasionada.

El títol III suposa una altra novetat important amb relació a la llei de 1988. Amb la nova regulació s'atribueix a la institució la facultat específica d'instar la interposició de recursos d'amparo, de recursos d'inconstitucionalitat i de conflictes de competències davant el Tribunal Constitucional, quan considere, des de la perspectiva del seu àmbit material de funcions, que hi ha raons fonamentades per a procedir en aquest sentit. Aquestes facultats específiques, presents en bona part de les normes reguladores de les institucions homòlogues a la Sindicatura de Greuges en altres comunitats autònomes, contribueixen a potenciar el seu paper i fer més visible l'exercici de les atribucions que té assignades en virtut de l'Estatut d'autonomia i d'aquesta llei.

Dins del títol IV, cadascun dels tres capítols està dedicat a un tipus d'informes (anuals, especials i extraordinaris) i, a

parte, la inclusión del criterio de paridad entre mujeres y hombres para su designación y elección y, por otra, la supresión de la posibilidad de reelección, del aforamiento y la regulación de la posible suspensión temporal de funciones. Por lo que respecta a los adjuntos y las adjuntas, su número se eleva de dos a tres. Así mismo, se incluyen criterios de paridad entre mujeres y hombres para su designación y elección, y se prevé que puedan asumir, por delegación del síndico o de la síndica de Greuges, funciones vinculadas, en particular, con la defensa y protección de los derechos de las personas en situación de riesgo de exclusión o de especial vulnerabilidad y aquellas otras que les atribuya la legislación sectorial.

El título II se centra en regular las actividades investigadoras llevadas a cabo por la institución. Por comparación con la Ley de 1988, se ha procurado sistematizar con mayor precisión el elenco de administraciones públicas, instituciones, entidades, organismos y personas físicas y jurídicas sometidas a investigación, así como los supuestos de exclusión y, al mismo tiempo, se ha introducido la posible investigación de inactividades administrativas y se ha ampliado y clarificado la legitimación activa para instar el inicio de un procedimiento.

Ha de destacarse como novedad la inclusión de un capítulo dedicado singularmente a la investigación de las situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad. Dadas las funciones que tiene atribuidas, la institución debe prestar una atención preferente y prioritaria a los casos en que está en juego la cohesión social, la verdadera integración de quienes, por unas circunstancias u otras, pueden ver afectada su dignidad personal. En este ámbito, se hace particular hincapié en la necesidad de propiciar una estrecha colaboración con todas aquellas entidades y organizaciones que tienen un conocimiento cercano y cotidiano de la realidad por la que atraviesan determinadas personas y ciertos colectivos.

En cuanto a las quejas presentadas por la ciudadanía, se admite por primera vez la formulación de quejas verbales en la sede de la institución y se regula de forma más sencilla todo el procedimiento de tramitación, desde la admisión hasta la comunicación de la resolución adoptada.

También constituye una novedad dentro de este apartado la alusión a posibles fórmulas de conciliación, mediación y composición de controversias, que podrán ser instadas por el síndico o la síndica de Greuges cuando aprecie voluntad de llegar a un acuerdo satisfactorio tanto en quien ha formulado la queja como en los sujetos investigados cuya actuación o inactividad en principio la haya ocasionado.

El título III supone otra novedad importante en relación con la Ley de 1988. Con la nueva regulación se atribuye a la institución la facultad específica de instar la interposición de recursos de amparo, de recursos de inconstitucionalidad y de conflictos de competencias ante el Tribunal Constitucional, cuando considere, desde la perspectiva de su ámbito material de funciones, que existen razones fundadas para proceder en tal sentido. Estas facultades específicas, presentes en buena parte de las normas reguladoras de las instituciones homólogas a la Sindicatura de Greuges en otras comunidades autónomas, contribuyen a potenciar su papel y a hacer más visible el ejercicio de las atribuciones que tiene asignadas en virtud del Estatuto de autonomía y de la presente ley.

Dentro del título IV, cada uno de sus tres capítulos está dedicado a un tipo de informes (anuales, especiales y

partir d'una estructura idèntica basada en la distinció entre presentació, contingut, exposició i publicació, permeten comparar amb facilitat les semblances i les diferències entre ells, l'objecte, la finalitat i com cada un d'ells contribueix al fet que la institució done a conèixer a l'opinió pública els resultats de diversos tipus d'activitats indagatòries.

El títol V constitueix, així mateix, una novetat digna de ser destacada amb relació al marc jurídic del qual fins ara disposava la Sindicatura de Greuges. La llei de 1988 contenia referències aïllades i disperses a les relacions de col·laboració amb les Corts i amb el Defensor del Poble, però en la nova regulació s'obri un ventall molt més ampli per a possibles relacions institucionals i de cooperació. S'hi incorpora, per exemple, altres institucions i organismes de la Generalitat com l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana i el Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern, el Defensor del Poble Europeu i les institucions semblants a la Sindicatura de Greuges en altres comunitats autònomes, com també les que exercisquen funcions assimilables en l'àmbit de l'administració local o de les universitats valencianes, i les institucions internacionals com la Federació Iberoamericana de l'Ombudsman (FIO) i l'Institut Internacional de l'Ombudsman (IOI).

El títol VI és també íntegrament nou i està dirigit a fer més visible el treball que exerceix la institució. Com més coneguda siga la tasca que du a terme, gaudirà de més repercussió el resultat de les seues investigacions; la qual cosa, al seu torn, redundarà en benefici de la percepció que la ciutadania tinga de la Sindicatura de Greuges com a via apropiada per a canalitzar qualsevol queixa o denúncia relativa a una actuació o inactivitat de les administracions públiques de la Comunitat Valenciana que pugua vulnerar els seus drets i llibertats. En aquest sentit, la promoció, la difusió i la divulgació del quefer quotidià de la institució resulten essencials i la col·laboració dels mitjans públics de comunicació -sobretot els de titularitat autonòmica- adquireix un valor indubtable.

El títol VII d'aquesta llei pren com a punt de partida el títol IV i la disposició addicional única de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, però introdueix importants novetats. S'estableix una regulació breu, però necessària, del procés d'elaboració, aprovació i publicació del reglament d'organització i funcionament de la institució; s'inclou una menció succinta a la Secretaria General i a la Junta de Coordinació i Règim Interior, i es fa una concisa al·lusió als aspectes essencials del règim econòmic i pressupostari i dels mitjans personals i materials amb què pot comptar la Sindicatura de Greuges. Cap d'aquestes qüestions no s'aborda amb pretensió d'exhaustivitat, sinó amb l'exclusiva finalitat de recollir en la llei les línies generals d'una sèrie de temes, l'àmbit natural de regulació detallada dels quals serà el posterior reglament d'organització i funcionament.

Finalment, quant a les disposicions comunes a la part final, les tres disposicions transitòries donen cobertura a les situacions que puguen generar-se com a conseqüència de la derogació de la Llei 11/1988, de 26 de desembre. I pel que fa a les disposicions finals, la primera recull el títol competencial que atorga base jurídica a l'adopció d'aquesta iniciativa, la

extraordinarios) y, a partir de una estructura idéntica basada en la distinción entre presentación, contenido, exposición y publicación, permiten comparar con facilidad las semejanzas y diferencias entre ellos, su objeto, su finalidad y cómo cada uno de ellos contribuye a que la institución dé a conocer a la opinión pública los resultados de diversos tipos de actividades indagatorias.

El título V constituye, así mismo, una novedad digna de ser destacada en relación con el marco jurídico del que hasta ahora disponía la Sindicatura de Greuges. La Ley de 1988 contenía referencias aisladas y dispersas a las relaciones de colaboración con Les Corts y con el Defensor del Pueblo, pero en la nueva regulación se abre un abanico mucho más amplio para posibles relaciones institucionales y de cooperación, incorporando, por ejemplo, a otras instituciones y organismos de la Generalitat como la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la Corrupción de la Comunitat Valenciana y el Consejo de Transparencia, Acceso a la Información Pública y Buen Gobierno, al Defensor del Pueblo Europeo y a las instituciones similares a la Sindicatura de Greuges en otras comunidades autónomas, así como a las que ejerzan funciones asimilables en el ámbito de la administración local o en el de las universidades valencianas, y a las instituciones internacionales como la Federación Iberoamericana del Ombudsman (FIO) y al Instituto Internacional del Ombudsman (IOI).

El título VI es también íntegramente nuevo y está dirigido a hacer más visible el trabajo que desempeña la institución. Cuanto más conocida sea la labor que lleva a cabo, de más repercusión gozará el resultado de sus investigaciones; lo cual, a su vez, redundará en beneficio de la percepción que la ciudadanía tenga de la Sindicatura de Greuges como cauce apropiado para canalizar cualquier queja o denuncia relativa a una actuación o inactividad de las administraciones públicas de la Comunitat Valenciana que pueda vulnerar sus derechos y libertades. En este sentido, la promoción, la difusión y la divulgación del quehacer cotidiano de la institución resultan esenciales y la colaboración de los medios públicos de comunicación -sobre todo de los de titularidad autonómica- adquiere un valor fuera de toda duda.

El título VII de esta ley toma como punto de partida el título IV y la disposición adicional única de la Ley 11/1988, de 26 de diciembre, pero introduce importantes novedades. Se establece una regulación breve, pero necesaria, del proceso de elaboración, aprobación y publicación del reglamento de organización y funcionamiento de la institución; se incluye una mención sucinta a la Secretaría General y a la Junta de Coordinación y Régimen Interior, y se hace una escueta alusión a los aspectos esenciales del régimen económico y presupuestario y de los medios personales y materiales con los que puede contar la Sindicatura de Greuges. Ninguna de estas cuestiones se aborda con pretensión de exhaustividad, sino con la exclusiva finalidad de recoger en la ley las líneas generales de una serie de temas cuyo ámbito natural de regulación pormenorizada será el posterior reglamento de organización y funcionamiento.

Por último, en cuanto a las disposiciones comunes a la parte final, las tres disposiciones transitorias dan cobertura a las situaciones que puedan generarse como consecuencia de la derogación de la Ley 11/1988, de 26 de diciembre. Y por lo que se refiere a las disposiciones finales, mientras que la primera recoge el título competencial que otorga base

segona estableix un període de sis mesos per a aprovar el nou reglament d'organització i funcionament de la institució a partir de l'entrada en vigor d'aquella, i tres mesos a partir de l'aprovació d'aquest per a aprovar i publicar la relació de llocs de treball de la institució, i la tercera puntualitza que l'entrada en vigor tindrà lloc als trenta dies de la publicació en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Amb aquesta llei, coherent amb els principis de necessitat, eficàcia, proporcionalitat, seguretat jurídica, transparència i eficiència, es compleixen les previsions del Pla normatiu de l'administració de la Generalitat 2018, oït el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

TÍTOL PRELIMINAR DISPOSICIONS GENERALS

Article 1

Objecte de la llei

1. És objecte d'aquesta llei regular el procediment de designació, elecció i nomenament, l'estatut jurídic, les funcions, les facultats específiques, les relacions institucionals i de col·laboració i els aspectes essencials de l'organització i del règim intern de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, configurada, d'acord amb l'article 38 de l'Estatut d'autonomia, com a alta comissionada de les Corts i la persona titular de la qual designen les Corts per a vetlar per la defensa dels drets i les llibertats reconeguts en el títol I de la Constitució espanyola i en el títol II del propi Estatut.
2. En particular, les actuacions de la Sindicatura de Greuges tindran com a finalitat l'especial atenció a la protecció dels drets de la infància i de l'adolescència, i dels qui puguen trobar-se, d'acord amb l'article 19 d'aquesta llei, en situació de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat. A aquests efectes, la Sindicatura de Greuges té la condició de defensora dels drets de la infància i de l'adolescència, sense detriment de les funcions que corresponguen al Ministeri Fiscal.

Article 2

Naturalesa jurídica de la institució

1. La Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana és una institució de caràcter públic, integrada en el conjunt d'institucions que, de conformitat amb l'article 20.3 de l'Estatut d'autonomia, formen part de la Generalitat.
2. La Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, la persona titular de la qual és l'alta comissionada de les Corts, designada per aquestes, exerceix les atribucions amb plena autonomia orgànica i independència funcional per a garantir-ne l'objectivitat, la imparcialitat i la independència.

jurídica a la adopció de esta iniciativa, la segunda establece un periodo de seis meses para aprobar el nuevo reglamento de organización y funcionamiento de la institución a partir de la entrada en vigor de aquella, y tres meses a partir de la aprobación de éste para la aprobación y publicación de la relación de puestos de trabajo de la institución, y la tercera puntualiza que dicha entrada en vigor tendrá lugar a los treinta días de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Con la presente ley, coherente con los principios de necesidad, eficacia, proporcionalidad, seguridad jurídica, transparencia y eficiencia, se da cumplimiento a las previsions del Plan normativo de la administración de la Generalitat 2018, oído el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana.

TÍTULO PRELIMINAR DISPOSICIONES GENERALES

Artículo 1

Objeto de la ley

1. Es objeto de la presente ley regular el procedimiento de designación, elección y nombramiento, el estatuto jurídico, las funciones, las facultades específicas, las relaciones institucionales y de colaboración y los aspectos esenciales de la organización y del régimen interno de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, configurada, de acuerdo con el artículo 38 del Estatuto de autonomía, como alta comisionada de Les Corts y cuya persona titular es designada por éstas para velar por la defensa de los derechos y libertades reconocidos en el título I de la Constitución española y en el título II del propio Estatuto.
2. En particular, las actuaciones de la Sindicatura de Greuges tendrán como finalidad la especial atención a la protección de los derechos de la infancia y adolescencia, y de quienes puedan encontrarse, a tenor del artículo 19 de esta ley, en situación de riesgo de exclusión o de especial vulnerabilidad. A estos efectos, la Sindicatura de Greuges tiene la condición de defensora de los derechos de la infancia y adolescencia, sin menoscabo de las funciones que correspondan al Ministerio Fiscal.

Artículo 2

Naturalesa jurídica de la institución

1. La Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana es una institución de carácter público, integrada en el conjunto de instituciones que, de conformidad con el artículo 20.3 del Estatuto de autonomía, forman parte de la Generalitat.
2. La Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, cuya persona titular es la alta comisionada de Les Corts, designada por estas, ejerce sus atribuciones con plena autonomía orgánica e independencia funcional para garantizar su objetividad, imparcialidad e independencia.

3. D'acord amb la independència funcional, correspon, en tot cas, a la Sindicatura de Greuges l'exercici de les competències següents:

a) La regulació de tot el que afecte el seu govern i organització, d'acord amb els crèdits pressupostaris autoritzats per les Corts per a aquests fins.

b) La regulació del règim intern del personal al seu servei, sense perjudici de les normes generals que s'hi apliquen.

Article 3

Seu

La Sindicatura de Greuges té la seu oficial a la ciutat d'Alacant.

TÍTOL I

DE L'ESTATUT JURÍDIC DE LA PERSONA TITULAR DE LA SINDICATURA DE GREUGES, ELS ADJUNTS I LES ADJUNTES

CAPÍTOL I

De l'estatut jurídic de la persona titular de la Sindicatura de Greuges

Article 4

Designació i elecció

1. El procediment per a la designació i l'elecció de la persona titular de la Sindicatura de Greuges serà el següent:

a) En el termini de deu dies des que haja quedat vacant el càrrec, la Presidència de les Corts declararà formalment obert el procediment d'elecció i s'iniciarà un termini d'un mes perquè els grups parlamentaris puguin presentar les candidatures que estimen oportunes.

b) Els candidats i les candidates hauran de compareixer en el termini de trenta dies davant la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges perquè aquesta pugui valorar-ne la idoneïtat en atenció, entre altres, a les respectives trajectòries professionals i la concurrència de possibles causes d'incompatibilitat.

c) Finalitzades les compareixences, l'esmentada comissió elevarà a la Mesa de les Corts un dictamen amb les conclusions extretes i la Mesa proposarà un candidat o una candidata.

d) Vista la proposta esmentada, la Presidència de les Corts convocarà una sessió específica del Ple per a fer-ne l'elecció.

e) L'elecció de la persona titular de la Sindicatura de Greuges requerirà el vot favorable de les tres cinquenes parts del Ple de les Corts.

2. Si en la sessió específica del Ple de les Corts dedicada a l'elecció el candidat o la candidata no obté la majoria

3. Acorde con su independencia funcional, corresponde, en todo caso, a la Sindicatura de Greuges el ejercicio de las siguientes competencias:

a) La regulación de cuanto afecte a su gobierno y organización, de acuerdo con los créditos presupuestarios autorizados por Les Corts para estos fines.

b) La regulación del régimen interno del personal a su servicio, sin perjuicio de las normas generales que sean de aplicación.

Artículo 3

Sede

La Sindicatura de Greuges tiene su sede oficial en la ciudad de Alicante.

TÍTULO I

DEL ESTATUTO JURÍDICO DE LA PERSONA TITULAR DE LA SINDICATURA DE GREUGES, SUS ADJUNTOS Y ADJUNTAS

CAPÍTULO I

Del estatuto jurídic de la persona titular de la Sindicatura de Greuges

Artículo 4

Designación y elección

1. El procedimiento para la designación y elección de la persona titular de la Sindicatura de Greuges será el siguiente:

a) En el plazo de diez días desde que haya quedado vacante el cargo, la Presidencia de Les Corts declarará formalmente abierto el procedimiento de elección y se iniciará un plazo de un mes para que los grupos parlamentarios puedan presentar las candidaturas que estimen oportunas.

b) Los candidatos y las candidatas deberán comparecer en el plazo de treinta días ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges para que ésta pueda valorar su idoneidad en atención, entre otras, a sus respectivas trayectorias profesionales y la concurrència de posibles causas de incompatibilidad.

c) Finalizadas las comparecencias, la citada comisión elevará a la Mesa de Les Corts un dictamen con las conclusiones extraídas y la Mesa propondrá a un candidato o a una candidata.

d) A la vista de dicha propuesta, la Presidencia de Les Corts convocará una sesión específica del Pleno para proceder a la elección.

e) La elección de la persona titular de la Sindicatura de Greuges requerirá el voto favorable de las tres quintas partes del Pleno de Les Corts.

2. Si en la sesión específica del Pleno de Les Corts dedicada a la elección el candidato o la candidata no obtuviera la

indicada en l'apartat anterior, s'obrirà un termini d'un mes perquè els grups parlamentaris puguen tornar a presentar-hi candidatures.

3. Per a poder ser elegit o elegida s'hauran de reunir els requisits següents:

- a) Tenir la condició política de valencià o valenciana.
- b) Ser major d'edat i estar en ple ús dels drets civils i polítics.
- c) Conèixer els dos idiomes oficials de la Comunitat Valenciana.
- d) No haver exercit durant els dos anys anteriors a la data de presentació de la candidatura funcions directives en partits polítics, alts càrrecs o mandats representatius en les institucions públiques de la Comunitat Valenciana.

Article 5

Nomenament i presa de possessió

1. La persona elegida per a exercir el càrrec de síndic o síndica de Greuges de la Comunitat Valenciana serà nomenada per resolució del Ple de les Corts, que es publicarà en el *Butlletí Oficial de les Corts* i en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

2. La presa de possessió tindrà lloc davant la Mesa de les Corts, amb prestació de jurament o promesa al compliment de la Constitució, de l'Estatut d'autonomia i de la resta de l'ordenament jurídic vigent, com també, del fidel exercici de les funcions inherents al càrrec.

Article 6

Mandat

El mandat de la persona titular de la Sindicatura de Greuges tindrà una durada de set anys i la persona que ocupe el càrrec no podrà ser reelegida.

Article 7

Declaracions d'interessos i de béns i adhesió al Codi de bon govern de la Generalitat

1. El síndic o la síndica de Greuges haurà de presentar davant les Corts, de conformitat amb el que estableix el Codi de bon govern de la Generalitat, una declaració per a fer-hi constar que no exerceix cap activitat professional, mercantil, industrial o laboral considerada incompatible.

A més, haurà de formular declaració de béns patrimonials i detallar tots aquells béns, drets i obligacions dels quals siga titular. Al document esmentat adjuntarà còpia de l'última declaració de l'impost sobre la renda de les persones físiques i de l'impost sobre el patrimoni, o bé autoritzarà les Corts a obtenir aquesta informació directament davant l'administració tributària.

2. Les declaracions ressenyades en l'apartat anterior hauran de presentar-se en prendre possessió del càrrec, en cessar-hi

mayoría indicada en el apartado anterior, se abrirá un plazo de un mes para que los grupos parlamentarios puedan volver a presentar candidaturas.

3. Para poder ser elegido o elegida se deberán reunir los siguientes requisitos:

- a) Tener la condición política de valenciano o valenciana.
- b) Ser mayor de edad y estar en pleno uso de los derechos civiles y políticos.
- c) Conocer los dos idiomas oficiales de la Comunitat Valenciana.
- d) No haber ejercido durante los dos años anteriores a la fecha de presentación de la candidatura funciones directivas en partidos políticos, altos cargos o mandatos representativos en las instituciones públicas de la Comunitat Valenciana.

Artículo 5

Nombramiento y toma de posesión

1. La persona elegida para ejercer el cargo de síndico o síndica de Greuges de la Comunitat Valenciana será nombrada por resolución del Pleno de Les Corts, que se publicará en el *Butlletí Oficial de les Corts* y en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

2. La toma de posesión tendrá lugar ante la Mesa de Les Corts, con prestación de juramento o promesa al cumplimiento de la Constitución, del Estatuto de autonomía y del resto del ordenamiento jurídico vigente, así como, del fiel desempeño de las funciones inherentes al cargo.

Artículo 6

Mandato

El mandato de la persona titular de la Sindicatura de Greuges tendrá una duración de siete años y la persona que ocupe el cargo no podrá ser reelegida.

Artículo 7

Declaraciones de intereses y de bienes y adhesión al Código de buen gobierno de la Generalitat

1. El síndico o la síndica de Greuges deberá presentar ante Les Corts, de conformidad con lo establecido en el Código de buen gobierno de la Generalitat, una declaración para hacer constar que no ejerce ninguna actividad profesional, mercantil, industrial o laboral considerada incompatible.

Además, deberá formular declaración de bienes patrimoniales, detallando todos aquellos bienes, derechos y obligaciones de los que sea titular. A dicho documento se adjuntará copia de la última declaración del impuesto sobre la renta de las personas físicas y del impuesto sobre el patrimonio, o bien se autorizará a Les Corts a obtener esa información directamente ante la administración tributaria.

2. Las declaraciones reseñadas en el apartado anterior deberán presentarse al tomar posesión del cargo, al cesar en

i en qualsevol moment en què es produïska una variació de les dades declarades, sempre en el termini d'un mes a comptar del fet causant.

3. El síndic o la síndica de Greuges, en prendre possessió del càrrec i de conformitat amb la normativa aplicable en la matèria, haurà d'adherir-se al Codi de bon govern de la Generalitat.

Article 8

Cessament

1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges cessa en el càrrec per les causes següents:

- a) L'extinció del mandat.
- b) La renúncia formalitzada per escrit.
- c) La pèrdua de la condició política de valencià o valenciana.
- d) La incapacitació judicial o la inhabilitació per a l'exercici dels drets polítics, declarades mitjançant una decisió judicial ferma.
- e) La condemna, mitjançant sentència ferma, per delictes dolosos.
- f) L'incompliment reiterat de les seues funcions en l'exercici dels deures inherents al càrrec.
- g) Defunció.
- h) Una malaltia greu que impossibilita l'exercici de les funcions pròpies del càrrec.

2. En el supòsit esmentat en les lletres *f* y *h* de l'apartat anterior, la decisió del cessament haurà de ser adoptada per majoria de les tres cinquenes parts del Ple de les Corts, oït el síndic o la síndica de Greuges, amb l'acord previ, per majoria absoluta, de la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges. Aquesta, abans de pronunciar-s'hi, donarà, en tot cas, audiència a l'interessat o a la interessada.

En els altres supòsits previstos en el primer apartat d'aquest precepte, la Presidència de les Corts declararà el cessament, després d'informar el Ple d'aquesta institució.

A partir del dia en què es declare oficialment la vacant, el procediment per a la designació, l'elecció i el nomenament de la nova persona titular de la Sindicatura de Greuges haurà de concloure's en un termini no superior a tres mesos.

3. En cas d'extinció del mandat, el síndic o la síndica de Greuges es mantindrà en el càrrec en funcions fins a la presa de possessió del successor o la successora.

Si hi concorre qualsevol de les altres causes de cessament enumerades en l'apartat 1 d'aquest precepte, assumiran les funcions de la persona titular de la Sindicatura de Greuges, fins que en prenga possessió el successor o la successora, els adjunts i les adjuntes, pel seu ordre i d'acord

el mismo y en cualquier momento en que se produzca una variación de los datos declarados, siempre en el plazo de un mes a contar desde el hecho causante.

3. El síndic o la síndica de Greuges, al tomar posesión de su cargo y de conformidad con la normativa aplicable en la materia, deberá adherirse al Código de buen gobierno de la Generalitat.

Artículo 8

Cese

1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges cesa en su cargo por las siguientes causas:

- a) La extinción del mandato.
- b) La renuncia formalizada por escrito.
- c) La pérdida de la condición política de valenciano o valenciana.
- d) La incapacitación judicial o la inhabilitación para el ejercicio de los derechos políticos, declaradas mediante decisión judicial firme.
- e) La condena, mediante sentencia firme, por delito doloso.
- f) El incumplimiento reiterado de sus funciones en el ejercicio de los deberes inherentes al cargo.
- g) Fallecimiento.
- h) Una enfermedad grave que imposibilite el ejercicio de las funciones propias del cargo.

2. En el supuesto mencionado en las letras *f* y *h* del apartado anterior, la decisión del cese deberá ser adoptada por mayoría de las tres quintas partes del Pleno de Les Corts, oïdo el síndico o la síndica de Greuges, previo acuerdo, por mayoría absoluta, de la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges. Ésta, antes de pronunciarse al respecto, dará, en todo caso, audiencia al interesado o a la interesada.

En los demás supuestos contemplados en el primer apartado de este precepto, el cese será declarado por la Presidencia de Les Corts, tras informar al Pleno de esta institución.

A partir del día en que se declare oficialmente la vacante, el procedimiento para la designación, elección y nombramiento de la nueva persona titular de la Sindicatura de Greuges deberá concluirse en un plazo no superior a tres meses.

3. En caso de extinción del mandato, el síndico o la síndica de Greuges se mantendrá en el cargo en funciones hasta la toma de posesión de su sucesor o sucesora.

Si concurre cualquiera de las otras causas de cese enumeradas en el apartado 1 de este precepto, asumirán las funciones de la persona titular de la Sindicatura de Greuges, hasta que tome posesión el sucesor o la sucesora, los adjuntos y las adjuntas, por su orden y conforme al procedimiento que

amb el procediment que es determine en el reglament d'organització i funcionament de la institució.

Article 9

Suspensió de funcions

1. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges quedarà suspesa de manera automàtica en el seu exercici quan una resolució judicial li impose presó provisional, llibertat sota fiança o processament per delictes comesos en l'exercici de les seues funcions o per qualsevol altre delictes dolós.

2. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges podrà ser suspesa en el seu exercici per una de les causes següents:

a) Una malaltia greu que la incapacite temporalment per a l'exercici de les seues funcions.

b) La instrucció d'un procediment judicial d'incapacitació o inhabilitació per a l'exercici dels drets polítics.

3. La suspensió de funcions pels motius de l'apartat anterior s'haurà d'acordar per majoria absoluta de la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges. Aquesta, abans de pronunciar-s'hi, ha de donar, en tot cas, audiència a la persona interessada.

En el supòsit esmentat en la lletra a de l'apartat anterior, la iniciativa del procediment la podrà plantejar un grup parlamentari davant de la Mesa de les Corts Valencianes i s'hi ha de donar, en tot cas, audiència a la persona interessada.

En cas de suspensió, assumiran interinament les funcions de la persona titular de la Sindicatura de Greuges els adjunts i les adjuntes, pel seu ordre i conforme al procediment que es determine en el reglament d'organització i funcionament de la institució.

Article 10

Garanties i prerrogatives

1. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges serà inamovible durant tot el seu mandat i només podrà ser cessada o suspesa en l'exercici de les seues funcions per les causes expressament previstes en aquesta llei.

2. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges no està subjecta a manament imperatiu ni a instruccions de cap tipus, actua amb total independència de criteri i és inviolable per les opinions que emeta i les tasques que duga a terme en l'exercici de les seues funcions.

3. La persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges només pot ser retinguda o detinguda en cas de flagrant delictes.

4. Tot allò que s'ha assenyalat en aquest article s'aplicarà de conformitat amb la legislació estatal i bàsica en la matèria.

se determine en el reglamento de organización y funcionamiento de la institución.

Artículo 9

Suspensión de funciones

1. La persona que ocupe el cargo de síndic o síndica de Greuges quedará suspendida de manera automática en el ejercicio del mismo cuando una resolución judicial le imponga prisión provisional, libertad bajo fianza o procesamiento por delitos cometidos en el ejercicio de sus funciones o por cualquier otro delito doloso.

2. La persona que ocupe el cargo de síndic o síndica de Greuges podrá ser suspendida en el ejercicio del mismo por una de las siguientes causas:

a) Una enfermedad grave que la incapacite temporalmente para el ejercicio de sus funciones.

b) La instrucción de un procedimiento judicial de incapacitación o inhabilitación para el ejercicio de los derechos políticos.

3. La suspensión de funciones por los motivos del apartado anterior deberá ser acordada por mayoría absoluta de la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges. Ésta, antes de pronunciarse al respecto, dará, en todo caso, audiencia a la persona interesada.

En el supuesto mencionado en la letra a del apartado anterior, la iniciativa del procedimiento podrá ser planteada por un grupo parlamentario ante la Mesa de las Corts Valencianes y en él se dará, en todo caso, audiencia a la persona interesada.

En caso de suspensión, asumirán interinamente las funciones de la persona titular de la Sindicatura de Greuges los adjuntos y las adjuntas, por su orden y conforme al procedimiento que se determine en el Reglamento de Organización y Funcionamiento de la institución.

Artículo 10

Garantías y prerrogativas

1. La persona que ocupe el cargo de síndic o síndica de Greuges será inamovible durante todo su mandato y sólo podrá ser cesada o suspendida en el ejercicio de sus funciones por las causas expresamente previstas en esta ley.

2. La persona que ocupe el cargo de síndic o síndica de Greuges no está sujeta a mandato imperativo ni a instrucciones de tipo alguno, actúa con total independencia de criterio y es inviolable por las opiniones que emita y las labores que lleve a cabo en el ejercicio de sus funciones.

3. La persona que ocupe el cargo de síndic o síndica de Greuges sólo puede ser retenida o detenida en caso de flagrante delito.

4. Todo lo señalado en este artículo se aplicará de conformidad con la legislación estatal y básica en la materia.

Article 11*Incompatibilitats*

1. La condició de síndic o síndica de Greuges és incompatible amb:

- a) L'exercici de qualsevol mandat representatiu.
- b) La pertinença a partits polítics, sindicats i associacions empresarials, com també l'exercici de funcions directives en qualsevol de les organitzacions esmentades.
- c) L'exercici de funcions directives en qualsevol associació, fundació i col·legi professional, amb independència que se n'ostente la condició de membre.
- d) L'exercici de qualsevol càrrec polític i la condició d'empleat públic en actiu en qualsevol administració pública, com també en organismes d'àmbit internacional, europeu, estatal, autonòmic o local.
- e) La pertinença en actiu a les carreres judicial, fiscal o militar, com també a les forces i els cossos de seguretat de l'Estat.
- f) L'exercici de qualsevol activitat professional, mercantil, industrial o laboral.
- g) La prestació de serveis i l'exercici de qualsevol activitat per a les administracions públiques, els organismes, les empreses i qualsevol altre òrgan estatutari o una altra entitat, les actuacions i les inactivitats dels quals estiguen subjectes a la investigació de la Sindicatura de Greuges, de conformitat amb el que preveu l'article 17 d'aquesta llei.

2. La persona que s'haja elegit per al càrrec de síndic o síndica de Greuges i estiga afectada per una causa d'incompatibilitat haurà de resoldre la situació abans de prendre'n possessió. Si no ho fa en el termini de deu dies des de l'elecció, bé renunciant a l'activitat que motiva la incompatibilitat, bé passant a una situació d'excedència, es considerarà que no accepta el nomenament.

3. Si la persona que ocupa el càrrec de síndic o síndica de Greuges es veu afectada durant el mandat per una causa d'incompatibilitat, haurà de cessar en el càrrec o l'activitat incompatible, o bé passar-hi a una situació d'excedència, tot això en el termini de deu dies a comptar des que s'haja produït la causa sobrevinguda d'incompatibilitat.

Si no procedeix d'acord amb el que s'ha indicat en el paràgraf anterior, s'entendrà que la persona afectada renuncia al càrrec de síndic o síndica de Greuges.

4. Correspon a la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges, conforme al procediment establert en el reglament d'aquesta institució, entendre i dictaminar sobre qualsevol situació que pugui implicar la concurrència d'una causa d'incompatibilitat en la persona que ocupe el càrrec de síndic o síndica de Greuges.

Artículo 11*Incompatibilidades*

1. La condición de síndico o síndica de Greuges es incompatible con:

- a) El ejercicio de cualquier mandato representativo.
- b) La pertenencia a partidos políticos, sindicatos y asociaciones empresariales, así como el ejercicio de funciones directivas en cualquiera de dichas organizaciones.
- c) El ejercicio de funciones directivas en cualquier asociación, fundación y colegio profesional, con independencia de que se ostente la condición de miembro de las mismas.
- d) El ejercicio de cualquier cargo político y la condición de empleado público en activo en cualquier administración pública, así como en organismos de ámbito internacional, europeo, estatal, autonómico o local.
- e) La pertenencia en activo a las carreras judicial, fiscal o militar, así como a las fuerzas y cuerpos de seguridad del Estado.
- f) El desempeño de cualquier actividad profesional, mercantil, industrial o laboral.
- g) La prestación de servicios y el ejercicio de cualquier actividad para las administraciones públicas, los organismos, las empresas y cualquier otro órgano estatutario u otra entidad cuyas actuaciones e inactividades estén sujetas a la investigación de la Sindicatura de Greuges, de conformidad con lo previsto en el artículo 17 de esta ley.

2. La persona que haya sido elegida para el cargo de síndico o síndica de Greuges y esté afectada por una causa de incompatibilidad deberá resolver la situación antes de tomar posesión. Si no lo hace en el plazo de diez días desde su elección, bien renunciando a la actividad que motiva la incompatibilidad, bien pasando a una situación de excedencia, se considerará que no acepta el nombramiento.

3. Si la persona que ocupa el cargo de síndico o síndica de Greuges se ve afectada durante su mandato por una causa de incompatibilidad, deberá cesar en el cargo o actividad incompatible o bien pasar en éste o ésta a una situación de excedencia, todo ello en el plazo de diez días a contar desde que se haya producido la causa sobrevenida de incompatibilidad.

En caso de no proceder conforme a lo indicado en el párrafo anterior, se entenderá que la persona afectada renuncia al cargo de síndico o síndica de Greuges.

4. Corresponde a la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges, conforme al procedimiento establecido en el reglamento de esta institución, entender y dictaminar sobre cualquier situación que pueda implicar la concurrència de una causa de incompatibilidad en la persona que ocupe el cargo de síndico o síndica de Greuges.

CAPÍTOL II

De l'estatut jurídic dels adjunts i les adjuntes

Article 12*Nombre i atribucions*

1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges comptarà amb tres adjunts o adjuntes, una d'elles especialitzada en la defensa dels drets de la infància i l'adolescència i una altra especialitzada en la defensa dels drets de les persones amb diversitat funcional.

2. Els adjunts i les adjuntes assistiran el síndic o la síndica de Greuges en l'exercici del càrrec i assumiran les funcions que aquell o aquella els delegue, incloses les relacionades amb el govern i la gestió de la institució, sense perjudici d'aquelles altres funcions que els atribuisca la legislació sectorial.

3. El reglament d'organització i funcionament de la institució determinarà el règim de substitucions i suplències aplicable entre el síndic o la síndica de Greuges i els seus adjunts i adjuntes.

Article 13*Designació i elecció*

1. El síndic o la síndica de Greuges designarà, en atenció al principi d'igualtat entre dones i homes, a les persones que estime més adequades per a ocupar els llocs d'adjunts i adjuntes.

Als efectes d'aquesta llei, es considera que hi ha igualtat entre dones i homes quan hi haja una presència mínima del 50 % de dones entre la persona titular de la Sindicatura de Greuges i les sindicatures adjuntes.

2. Les persones designades compareixeran davant la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges perquè aquesta pugua valorar-ne la idoneïtat, en atenció —entre altres— a les trajectòries professionals respectives i la concurrència de possibles causes d'incompatibilitat.

3. El dictamen favorable de la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges serà condició necessària per a fer el nomenament de qualsevol adjunt o adjunta.

4. Per a poder ser elegit o elegida com a adjunt o adjunta s'hauran de reunir els requisits següents:

- a) Tenir la condició política de valencià o valenciana.
- b) Ser major d'edat i estar en ple ús dels drets civils i polítics.
- c) Conèixer els dos idiomes oficials de la Comunitat Valenciana.

CAPÍTULO II

Del estatuto jurídico de los adjuntos y las adjuntas

Artículo 12*Número y atribuciones*

1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges contará con tres adjuntos o adjuntas, una de ellas especializada en la defensa de los derechos de la infancia y adolescencia y otra especializada en la defensa de los derechos de las personas con diversidad funcional.

2. Los adjuntos y las adjuntas asistirán al síndico o a la síndica de Greuges en el ejercicio del cargo y asumirán las funciones que aquél o aquélla les delegue, incluidas las relacionadas con el gobierno y la gestión de la institución, sin perjuicio de aquellas otras funciones que les atribuya la legislación sectorial.

3. El reglamento de organización y funcionamiento de la institución determinará el régimen de sustituciones y suplencias aplicable entre el síndico o la síndica de Greuges y sus adjuntos y adjuntas.

Artículo 13*Designación y elección*

1. El síndico o la síndica de Greuges designará, en atención al principio de igualdad entre mujeres y hombres, a las personas que estime más adecuadas para ocupar los puestos de adjuntos y adjuntas.

A los efectos de esta ley, se considera que existe igualdad entre mujeres y hombres cuando haya una presencia mínima del 50 % de mujeres entre la persona titular de la Sindicatura de Greuges y las sindicaturas adjuntas.

2. Las personas designadas comparecerán ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges para que ésta pueda valorar su idoneidad en atención, entre otras, a sus respectivas trayectorias profesionales y la concurrència de posibles causas de incompatibilidad.

3. El dictamen favorable de la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges será condición necesaria para proceder al nombramiento de cualquier adjunto o adjunta.

4. Para poder ser elegido o elegida como adjunto o adjunta se deberán reunir los siguientes requisitos:

- a) Tener la condición política de valenciano o valenciana.
- b) Ser mayor de edad y estar en pleno uso de los derechos civiles y políticos.
- c) Conocer los dos idiomas oficiales de la Comunitat Valenciana.

Article 14*Nomenament i presa de possessió*

1. El nomenament dels adjunts i les adjuntes s'efectuarà per resolució del síndic o de la síndica de Greuges, que es publicarà en el *Butlletí Oficial de les Corts* i en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

2. La presa de possessió tindrà lloc davant de la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges, amb prestació de jurament o promesa del fidel exercici de les funcions inherents al càrrec.

Article 15*Cessament i suspensió de funcions*

1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges podrà cessar els adjunts i les adjuntes i haurà d'informar la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges sobre qualsevol decisió que adopte en aquest sentit.

2. Els adjunts i les adjuntes cessaran automàticament amb motiu de la presa de possessió d'un nou síndic o d'una nova síndica de Greuges.

3. Els cessaments dels adjunts i les adjuntes hauran de publicar-se en el *Butlletí Oficial de les Corts* i en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

4. La persona que ocupe el càrrec d'adjunt o adjunta quedarà suspena de manera automàtica en el seu exercici quan una resolució judicial li impose presó provisional, llibertat sota fiança o processament per delictes comesos en l'exercici de les seues funcions o per qualsevol altre delictes dolós.

5. Quan en un adjunt o en una adjunta concórrega alguna de les causes esmentades en l'article 9.2 d'aquesta llei, la persona titular de la Sindicatura de Greuges podrà suspendre'l o suspendre-la en l'exercici de les seues funcions. Aquesta decisió l'ha de comunicar així mateix a la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges.

Article 16*Prerrogatives i incompatibilitats*

1. Els adjunts i les adjuntes gaudiran, en l'exercici de les seues funcions, de les mateixes prerrogatives que el síndic o la síndica de Greuges.

2. Cada adjunt o adjunta respon directament de la seua gestió davant la persona que ostente la condició de síndic o síndica de Greuges i aquesta podrà decidir, en qualsevol moment, revocar delegacions de funcions prèviament efectuades, redistribuir les atribucions entre els adjunts i les adjuntes, i procedir, de forma motivada, a la seua separació temporal de l'exercici de les funcions que tinguen assignades.

3. Els adjunts i les adjuntes estan sotmesos al mateix règim d'incompatibilitats que el síndic o la síndica de Greuges.

Artículo 14*Nombramiento y toma de posesión*

1. El nombramiento de los adjuntos y las adjuntas se efectuará por resolución del síndico o de la síndica de Greuges, que se publicará en el *Butlletí Oficial de les Corts* y en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

2. La toma de posesión tendrá lugar ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges, con prestación de juramento o promesa del fiel desempeño de las funciones inherentes al cargo.

Artículo 15*Cese y suspensión de funciones*

1. La persona titular de la Sindicatura de Greuges podrá cesar a los adjuntos y las adjuntas y deberá poner en conocimiento de la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges cualquier decisión que adopte en este sentido.

2. Los adjuntos y las adjuntas cesarán automáticamente con motivo de la toma de posesión de un nuevo síndico o de una nueva síndica de Greuges.

3. Los ceses de los adjuntos y las adjuntas deberán publicarse en el *Butlletí Oficial de les Corts* y en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

4. La persona que ocupe el cargo de adjunto o adjunta quedará suspendida de manera automática en el ejercicio del mismo cuando una resolución judicial le imponga prisión provisional, libertad bajo fianza o procesamiento por delitos cometidos en el ejercicio de sus funciones o por cualquier otro delito doloso.

5. Cuando en un adjunto o en una adjunta concorra alguna de las causas mencionadas en el artículo 9.2 de esta ley, la persona titular de la Sindicatura de Greuges podrá suspenderlo o suspenderla en el ejercicio de sus funciones. Esta decisión la deberá comunicar asimismo a la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges.

Artículo 16*Prerrogativas e incompatibilidades*

1. Los adjuntos y las adjuntas gozarán, en el ejercicio de sus funciones, de las mismas prerrogativas que el síndico o la síndica de Greuges.

2. Cada adjunto o adjunta responde directamente de su gestión ante la persona que ostente la condición de síndico o síndica de Greuges y ésta podrá decidir, en cualquier momento, revocar delegaciones de funciones previamente efectuadas, redistribuir las atribuciones entre los adjuntos y las adjuntas y proceder, de forma motivada, a su separación temporal del ejercicio de las funciones que tengan asignadas.

3. Los adjuntos y las adjuntas están sometidos al mismo régimen de incompatibilidades que el síndico o la síndica de Greuges.

TÍTOL II DE LES FUNCIONS D'INVESTIGACIÓ

CAPÍTOL I Àmbit d'investigació

Article 17 *Actuacions i inactivitats subjectes a investigació*

1. En l'exercici de les seues funcions, la Sindicatura de Greuges podrà investigar les actuacions i les inactivitats de:

- a) L'administració de la Generalitat.
- b) Les activitats materialment administratives de les institucions estatutàries i de l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraud i la Corrupció de la Comunitat Valenciana.
- c) El sector públic instrumental de la Generalitat.
- d) Les administracions locals de la Comunitat Valenciana, com també els organismes i les entitats que en depenguen, siga quina siga la forma de la vinculació jurídica.
- e) L'administració de justícia a la Comunitat Valenciana, en tots aquells aspectes vinculats als seus mitjans personals i materials sobre els quals la Generalitat ostente competències.
- f) Les universitats de la Comunitat Valenciana, com també els organismes i les entitats que en depenguen, siga quina siga la forma de la vinculació jurídica.
- g) Les persones físiques i jurídiques que gestionen serveis públics o duguen a terme, entre altres, per mitjà de concert o concessió, activitats d'interès general, com també les altres persones vinculades contractualment a la Generalitat o als organismes i les entitats que integren el sector públic instrumental.
- h) Les persones físiques i jurídiques que perceben ajudes o subvencions de l'administració autonòmica valenciana o de qualsevol altra entitat esmentada en la llei que regula les matèries de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana, en les quanties, els termes i els terminis que aquesta llei estableix.

2. La Sindicatura de Greuges podrà dirigir-se a totes les autoritats, tots els òrgans i tot el personal de qualsevol de les administracions públiques amb seu a la Comunitat Valenciana per a demanar-ne la col·laboració, sense perjudici del que s'esmenta en l'article següent.

Article 18 *Supòsits d'exclusió*

1. Queden excloses de l'àmbit d'investigació de la Sindicatura de Greuges:

- a) L'administració general de l'Estat, com també els organismes i entitats que en depenguen, siga quina siga la forma de la vinculació jurídica.

TÍTULO II DE LAS FUNCIONES DE INVESTIGACIÓN

CAPÍTULO I Ámbito de investigación

Artículo 17 *Actuaciones e inactividades sujetas a investigación*

1. En el ejercicio de sus funciones, la Sindicatura de Greuges podrá investigar las actuaciones e inactividades de:

- a) La administración de la Generalitat.
- b) Las actividades materialmente administrativas de las instituciones estatutarias y de la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la Corrupción de la Comunitat Valenciana.
- c) El sector público instrumental de la Generalitat.
- d) Las administraciones locales de la Comunitat Valenciana, así como los organismos y entidades que dependan de ellas, sea cual sea la forma de su vinculación jurídica.
- e) La administración de justicia en la Comunitat Valenciana, en todos aquellos aspectos vinculados con sus medios personales y materiales sobre los que la Generalitat ostente competencias.
- f) Las universidades de la Comunitat Valenciana, así como los organismos y entidades que dependan de ellas, sea cual sea la forma de su vinculación jurídica.
- g) Las personas físicas y jurídicas que gestionen servicios públicos o lleven a cabo, entre otras, mediante concierto o concesión, actividades de interés general, así como las demás personas vinculadas contractualmente con la Generalitat o con los organismos y entidades que integran su sector público instrumental.
- h) Las personas físicas y jurídicas que perciban ayudas o subvenciones de la administración autonómica valenciana o de cualquier otra entidad enumerada en la ley que regula las materias de transparencia, buen gobierno y participación ciudadana de la Comunitat Valenciana, en las cuantías, términos y plazos que esta ley establece.

2. La Sindicatura de Greuges podrá dirigirse a todas las autoridades, todos los órganos y todo el personal de cualquiera de las administraciones públicas con sede en la Comunitat Valenciana para recabar su colaboración, sin perjuicio de lo que se menciona en el artículo siguiente.

Artículo 18 *Supuestos de exclusión*

1. Quedan excluidas del ámbito de investigación de la Sindicatura de Greuges:

- a) La administración general del Estado, así como los organismos y entidades que dependan de ella, sea cual sea la forma de su vinculación jurídica.

b) L'administració de justícia, en tot el que excedisca de les competències de la Generalitat sobre els seus mitjans personals i materials.

c) L'administració militar.

2. La Sindicatura de Greuges trametrà al Defensor del Poble totes les queixes que reba amb relació a les actuacions o les inactivitats de les administracions públiques, els organismes i les entitats esmentats en l'apartat anterior.

CAPÍTOL II

De les situacions de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat

Article 19

Situacions de risc d'exclusió o especial vulnerabilitat

La Sindicatura de Greuges prestarà una atenció preferent i prioritària a aquells supòsits en què puga detectar-se l'existència de persones o col·lectius en situacions de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat, derivades de la pobresa, la marginalitat, la violència de gènere, els períodes prolongats de desocupació, la falta d'accés a recursos o serveis bàsics, la diversitat funcional, la dependència, la forma de família, l'edat, la malaltia, l'origen racial o ètnic, la immigració, la cultura, la llengua, la religió, les creences, l'orientació sexual, la identitat o l'expressió de gènere, el desenvolupament sexual divers o no binari, o la discriminació per qualsevol de les condicions o les circumstàncies personals o socials a les quals es refereix l'article 14 de la Constitució.

Article 20

Interlocució amb organitzacions i entitats

A fi de contribuir a la prevenció, el diagnòstic i la correcció de les situacions esmentades en el precepte anterior, la Sindicatura de Greuges mantindrà una interlocució directa i habitual amb entitats i organitzacions que disposen d'informació i coneguen la realitat dels contextos socials on es produeixen les situacions d'exclusió o vulnerabilitat.

Article 21

Diagnòstic i adopció d'iniciatives

A partir de la informació demanada i dels resultats obtinguts en les seues investigacions, la Sindicatura de Greuges, mitjançant el tipus d'informe que estime pertinent, realitzarà un diagnòstic de la situació detectada, concretarà quin tipus de persones o de col·lectius s'hi veuen afectats i proposarà, si escau, l'adopció d'aquelles mesures i iniciatives que resulten més adequades.

b) La administración de justicia, en todo aquello que exceda de las competencias de la Generalitat sobre sus medios personales y materiales.

c) La administración militar.

2. La Sindicatura de Greuges remitirá al Defensor del Pueblo todas las quejas que reciba en relación con las actuaciones o inactividades de las administraciones públicas, los organismos y entidades mencionados en el apartado anterior.

CAPÍTULO II

De las situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad

Artículo 19

Situaciones de riesgo de exclusión o especial vulnerabilidad

La Sindicatura de Greuges prestará una atención preferente y prioritaria a aquellos supuestos en los que pueda detectarse la existencia de personas o colectivos en situaciones de riesgo de exclusión o de especial vulnerabilidad, derivadas de la pobreza, la marginalidad, la violencia de género, los periodos prolongados de desempleo, la falta de acceso a recursos o servicios básicos, la diversidad funcional, la dependencia, la forma de familia, la edad, la enfermedad, el origen racial o étnico, la inmigración, la cultura, la lengua, la religión, las creencias, la orientación sexual, la identidad o expresión de género, el desarrollo sexual diverso o no binario, o la discriminación por cualquiera de las condiciones o circunstancias personales o sociales a las que se refiere el artículo 14 de la Constitución.

Artículo 20

Interlocución con organizaciones y entidades

Con el fin de contribuir a la prevención, el diagnóstico y la corrección de las situaciones mencionadas en el precepto anterior, la Sindicatura de Greuges mantendrá una interlocución directa y habitual con entidades y organizaciones que dispongan de información y conozcan la realidad de los contextos sociales donde se producen las situaciones de exclusión o vulnerabilidad.

Artículo 21

Diagnóstico y adopción de iniciativas

A partir de la información recabada y de los resultados obtenidos en sus investigaciones, la Sindicatura de Greuges, mediante el tipo de informe que estime pertinente, realizará un diagnóstico de la situación detectada, concretará qué tipo de personas o de colectivos se ven afectados y propondrá, si procede, la adopción de aquellas medidas e iniciativas que resulten más adecuadas.

CAPÍTOL III

Inici d'investigacions

Article 22*Formes d'inici*

La Sindicatura de Greuges pot iniciar, d'ofici o a petició de part, un procediment per a investigar si una actuació o inactivitat dels subjectes esmentats en l'article 17 d'aquesta llei ha pogut vulnerar els drets i les llibertats d'una persona o d'un determinat col·lectiu.

Article 23*Investigació d'ofici*

1. Els procediments per a dur a terme una investigació d'ofici s'iniciaran mitjançant una resolució motivada del síndic o de la síndica de Greuges, amb indicació expressa dels drets o les llibertats que poden haver sigut presumptament vulnerats.

2. Les investigacions d'ofici no estan subjectes a cap termini preclusiu i s'haurà d'informar dels resultats les persones els drets o les llibertats de les quals hagen pogut veure's afectats, si poden ser determinades, respectant, en tot cas, la normativa vigent i aplicable en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

Article 24*Investigació a instància de part*

1. Tota persona física o jurídica podrà, directament o a través de representant degudament acreditat, instar davant la persona titular de la Sindicatura de Greuges l'inici d'un procediment de queixa.

2. La legitimació per a instar l'inici d'una investigació no es veurà limitada per l'existència d'una relació d'especial subjecció o dependència respecte a una administració pública, ni per incapacitació legal, internament en un centre penitenciari o permanència en qualsevol altra situació de privació de llibertat.

3. No podran presentar queixes les autoritats administratives en matèries relacionades amb el seu àmbit de competències en què exercisquen funcions de caràcter executiu.

Article 25*Altres legitimacions per a instar l'inici del procediment*

1. El Ple de les Corts, qualsevol de les seues comissions parlamentàries, les diputades i els diputats autonòmics podran instar davant la persona titular de la Sindicatura de Greuges l'inici d'un procediment de queixa per a determinar si una actuació o inactivitat dels subjectes esmentats en l'article 17 d'aquesta llei, ha vulnerat els drets i les llibertats d'una persona o d'un determinat col·lectiu.

2. Així mateix, podran instar l'inici d'investigacions amb idèntica finalitat:

CAPÍTULO III

Inicio de investigaciones

Artículo 22*Formas de inicio*

La Sindicatura de Greuges puede iniciar, de oficio o a petición de parte, un procedimiento para investigar si una actuación o inactividad de los sujetos mencionados en el artículo 17 de esta ley ha podido vulnerar los derechos y libertades de una persona o de un determinado colectivo.

Artículo 23*Investigación de oficio*

1. Los procedimientos para llevar a cabo una investigación de oficio se iniciarán mediante resolución motivada del síndico o de la síndica de Greuges, con expresa indicación de los derechos o libertades que pueden haber sido presumptamente vulnerados.

2. Las investigaciones de oficio no están sujetas a plazo preclusivo alguno y se deberá informar de sus resultados a las personas cuyos derechos o libertades hayan podido verse afectados, en caso de poder ser determinadas, respetando, en todo caso, la normativa vigente y aplicable en materia de protección de datos de carácter personal.

Artículo 24*Investigación a instancia de parte*

1. Toda persona física o jurídica podrá, directamente o a través de representante debidamente acreditado, instar ante la persona titular de la Sindicatura de Greuges el inicio de un procedimiento de queja.

2. La legitimación para instar el inicio de una investigación no se verá limitada por la existencia de una relación de especial sujeción o dependencia con respecto a una administración pública, ni por incapacitación legal, internamiento en un centro penitenciario o permanencia en cualquier otra situación de privación de libertad.

3. No podrán presentar quejas las autoridades administrativas en materias relacionadas con su ámbito de competencias en las que ejerzan funciones de carácter ejecutivo.

Artículo 25*Otras legitimaciones para instar el inicio del procedimiento*

1. El Pleno de Les Corts, cualquiera de sus comisiones parlamentarias, las diputadas y los diputados autonómicos podrán instar ante la persona titular de la Sindicatura de Greuges el inicio de un procedimiento de queja para determinar si una actuación o inactividad de los sujetos mencionados en el artículo 17 de esta ley ha vulnerado los derechos y libertades de una persona o de un determinado colectivo.

2. Así mismo, podrán instar el inicio de investigaciones con idéntica finalidad:

- a) Els membres de les Corts Generals que hagen sigut elegits per les circumscripcions electorals de la Comunitat Valenciana.
- b) Els senadors i les senadores que hagen sigut objecte de designació per part de les Corts.
- c) Els càrrecs electius de les entitats locals de la Comunitat Valenciana, amb relació a assumptes que afecten el seu àmbit territorial de competències.
- d) Els diputats i les diputades del Parlament Europeu que tinguen la condició de valencians o valencianes.
- e) Els membres de les institucions que, d'acord amb l'article 20.3 de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana, formen part de la Generalitat.

No podran presentar queixes els membres de les institucions que formen part de la Generalitat en matèries relacionades amb el seu àmbit de competències en què exercisquen funcions de caràcter executiu.

CAPÍTOL IV

Presentació i admissió de queixes

Article 26

Presentació i registre intern

1. Les queixes poden presentar-se:

a) Mitjançant un escrit, formalitzat en paper o preferentment per via telemàtica, de conformitat amb les previsions de la normativa estatal sobre procediment administratiu comú de les administracions públiques.

b) Verbalment, personant-se a la seu de la Sindicatura de Greuges.

2. La Sindicatura de Greuges adoptarà les mesures necessàries per a permetre l'opció de presentar les queixes, amb totes les garanties, per procediments telemàtics.

3. En cas de presentació d'una queixa verbal, el personal de la institució en farà la transcripció immediata perquè la persona interessada puga, en el mateix instant, llegir-la, realitzar les modificacions que estime necessàries o escaients, donar-ne la conformitat i signar-la abans de registrar-la d'entrada.

4. La comunicació entre la Sindicatura de Greuges i qualsevol ciutadà o ciutadana no podrà ser objecte de controls o interferències.

5. La Sindicatura de Greuges disposarà d'un registre intern que permetrà efectuar un seguiment ordenat i sistemàtic de les queixes rebudes, de les arxivades, de les admeses a tràmit i dels procediments d'investigació iniciats a partir d'aquestes últimes.

a) Los miembros de las Cortes Generales que hayan sido elegidos por las circunscripciones electorales de la Comunitat Valenciana.

b) Los senadores y las senadoras que hayan sido objeto de designación por parte de Les Corts.

c) Los cargos electivos de las entidades locales de la Comunitat Valenciana, en relación con asuntos que afectan a su ámbito territorial de competencias.

d) Los diputados y las diputadas del Parlamento Europeo que tengan la condición de valencianos o valencianas.

e) Los miembros de las instituciones que, a tenor del artículo 20.3 del Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana, forman parte de la Generalitat.

No podrán presentar quejas los miembros de las instituciones que forman parte de la Generalitat en materias relacionadas con su ámbito de competencias en las que ejerzan funciones de carácter ejecutivo.

CAPÍTULO IV

Presentación y admisión de quejas

Artículo 26

Presentación y registro interno

1. Las quejas pueden presentarse:

a) Mediante escrito, formalizado en papel o preferentemente por vía telemática, de conformidad con las previsions de la normativa estatal sobre procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

b) Verbalmente, personándose en la sede de la Sindicatura de Greuges.

2. La Sindicatura de Greuges adoptará las medidas necesarias para permitir la opción de presentar las quejas, con todas las garantías, por procedimientos telemáticos.

3. En caso de presentación de una queja verbal, el personal de la institución procederá a su transcripción inmediata para que la persona interesada pueda, en ese mismo instante, leerla, realizar las modificaciones que estime necesarias u oportunas, dar su conformidad y firmarla antes de proceder a registrarla de entrada.

4. La comunicación entre la Sindicatura de Greuges y cualquier ciudadano o ciudadana no podrá ser objeto de controles o interferencias.

5. La Sindicatura de Greuges dispondrá de un registro interno que permitirá efectuar un seguimiento ordenado y sistemático de las quejas recibidas, de las archivadas, de las admitidas a trámite y de los procedimientos de investigación iniciados a partir de estas últimas.

Article 27*Gratuïtat*

1. Ni la presentació de queixes, ni les actuacions dutes a terme per la Sindicatura de Greuges en el marc dels procediments d'investigació iniciats com a conseqüència d'aquelles tindran cap cost per a les persones interessades.

2. Per a instar l'actuació de la Sindicatura de Greuges no cal assistència lletrada ni representació processal.

Article 28*Contingut*

1. Tota queixa presentada haurà d'especificar, com a mínim:

a) Les dades personals que permeten identificar qui la formula, com també el domicili a l'efecte de notificacions i, si escau, qui n'exerceix degudament la representació.

b) Una descripció detallada dels fets que motiven la queixa.

c) L'administració pública i, si escau, el departament, l'autoritat, la dependència administrativa, l'òrgan estatutari o l'entitat l'actuació o inactivitat del qual ha originat la presentació de la queixa.

2. Les queixes han d'anar acompanyades de tota la informació o la documentació addicional que es considere necessària o escaient a fi de facilitar la interpretació correcta de l'objecte i la finalitat.

Article 29*Termini*

Les queixes han de presentar-se en el termini d'un any, comptador a partir del moment en què s'ha tingut coneixement dels fets o de la determinació de l'abast dels efectes que les motiven.

Article 30*Admissió a tràmit*

1. Mitjançant una resolució motivada, que en tot cas ha de notificar-se a la persona interessada o al seu representant, el síndic o la síndica de Greuges ha de decidir l'admissió o l'inadmissió a tràmit de cada queixa.

2. Les queixes seran no admeses a tràmit en els supòsits següents:

a) Quan el que es planteja excedisca l'àmbit competencial del síndic o de la síndica de Greuges.

b) Quan siguin anònimes.

c) Quan el subjecte passiu de la queixa no ha tingut oportunitat de pronunciar-se o actuar amb relació als fets o les circumstàncies objecte d'aquella.

Artículo 27*Gratuidad*

1. Ni la presentación de quejas, ni las actuaciones llevadas a cabo por la Sindicatura de Greuges en el marco de los procedimientos de investigación iniciados como consecuencia de aquéllas tendrán coste alguno para las personas interesadas.

2. Para instar la actuación de la Sindicatura de Greuges no se precisa asistencia letrada ni representación procesal.

Artículo 28*Contenido*

1. Toda queja presentada deberá especificar, como mínimo:

a) Los datos personales que permitan identificar quién la formula, así como su domicilio a efectos de notificaciones y, en su caso, de quien ejerza debidamente su representación.

b) Una descripción detallada de los hechos que motivan la queja.

c) La administración pública y, en su caso, el departamento, autoridad, dependencia administrativa, órgano estatutario o entidad cuya actuación o inactividad ha originado la presentación de la queja.

2. Las quejas deberán ir acompañadas de cuanta información o documentación adicional se considere necesaria u oportuna con el fin de facilitar la correcta interpretación de su objeto y finalidad.

Artículo 29*Plazo*

Las quejas deberán presentarse en el plazo de un año, contado a partir del momento en que se hubiera tenido conocimiento de los hechos o de la determinación del alcance de los efectos que las motivan.

Artículo 30*Admisión a trámite*

1. Mediante resolución motivada, que en todo caso habrá de notificarse a la persona interesada o a su representante, el síndic o la síndica de Greuges deberá decidir la admisión o inadmisión a trámite de cada queja.

2. Las quejas serán inadmitidas a trámite en los siguientes supuestos:

a) Cuando lo que se planteje exceda el ámbito competencial del síndic o de la síndica de Greuges.

b) Cuando sean anónimas.

c) Cuando el sujeto pasivo de la queja no haya tenido oportunidad de pronunciarse o actuar en relación con los hechos o circunstancias objeto de la misma.

d) Quan es plantegen qüestions que han sigut objecte d'una resolució judicial.

e) Quan facen referència a actuacions o inactivitats contra les quals s'hagen emprés accions en via judicial o davant el Tribunal Constitucional.

f) Quan s'hi pugua apreciar mala fe o un ús abusiu del procediment a fi de pertorbar o paraitzar l'activitat del departament, l'òrgan, la dependència administrativa o l'entitat que seria objecte d'investigació.

g) Quan no plantegen una pretensió concreta o manquen manifestament de fonament.

h) Quan puguen resultar perjudicats drets o interessos legítims de terceres persones.

i) Quan, en el moment de presentar-la, haja transcorregut el termini d'un any a què es refereix l'article 29 d'aquesta llei.

3. Abans d'adoptar una decisió sobre l'admissió o la inadmissió a tràmit d'una queixa, el síndic o la síndica de Greuges ha de demanar a qui l'ha formulada l'esmena o la millora de l'escrit en els termes previstos per als procediments iniciats a instància de persona interessada en la normativa estatal reguladora del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

4. Les resolucions adoptades pel síndic o la síndica de Greuges sobre l'admissió o la inadmissió a tràmit de les queixes presentades no són recurribles.

CAPÍTOL V

Procediment de queixa

Article 31

Impuls i tramitació

1. L'admissió a tràmit d'una queixa i la decisió d'iniciar d'ofici una determinada investigació donaran lloc a l'obertura d'un procediment de queixa, la tramitació de la qual s'impulsarà des de la institució mateixa a partir d'aquest moment.

2. L'obertura del procediment de queixa es comunicarà tant a la persona interessada o al seu representant, junt amb l'admissió a tràmit de la queixa, com al subjecte, l'òrgan o l'autoritat l'actuació o inactivitat de la qual vaja a investigar-se.

Aquestes últimes disposaran d'un termini d'un mes que s'iniciarà a partir de l'endemà del dia en què tinga lloc la notificació per a trametre a la Sindicatura de Greuges un informe detallat i raonat sobre els fets que van motivar l'obertura del procediment.

Amb caràcter excepcional, quan concórreguen circumstàncies justificades que així ho aconsellen en un determinat supòsit, el síndic o la síndica de Greuges, d'ofici o a instància del subjecte, l'òrgan o l'autoritat que ha d'informar, podrà ampliar el termini esmentat en un mes.

d) Cuando se planteen cuestiones que hayan sido objeto de una resolución judicial.

e) Cuando hagan referencia a actuaciones o inactividades contra las cuales se hayan emprendido acciones en vía judicial o ante el Tribunal Constitucional.

f) Cuando se pueda apreciar mala fe o un uso abusivo del procedimiento con el fin de perturbar o paraitzar la actividad del departamento, órgano, dependencia administrativa o entidad que sería objeto de investigación.

g) Cuando no planteen una pretensión concreta o carezcan manifestamente de fundamento.

h) Cuando puedan resultar perjudicados derechos o intereses legítimos de terceras personas.

i) Cuando, en el momento de su presentación, haya transcurrido el plazo de un año a que se refiere el artículo 29 de esta ley.

3. Antes de adoptar una decisión sobre la admisión o inadmisión a trámite de una queja, el síndico o la síndica de Greuges deberá recabar de quien la haya formulado la subsanación o mejora de su escrito, en los términos previstos para los procedimientos iniciados a instancia de persona interesada en la normativa estatal reguladora del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

4. Las resoluciones adoptadas por el síndico o la síndica de Greuges sobre la admisión o inadmisión a trámite de las quejas presentadas no son recurribles.

CAPÍTULO V

Procedimiento de queja

Artículo 31

Impulso y tramitación

1. La admisión a trámite de una queja y la decisión de iniciar de oficio una determinada investigación darán lugar a la apertura de un procedimiento de queja, cuya tramitación se impulsará desde la propia institución a partir de ese momento.

2. La apertura del procedimiento de queja se comunicará tanto a la persona interesada o a su representante, junto con la admisión a trámite de su queja, como al sujeto, órgano u autoridad cuya actuación o inactividad vaya a investigarse.

Estos últimos dispondrán de un plazo de un mes que se iniciará a partir del día siguiente en que tenga lugar la notificación para remitir a la Sindicatura de Greuges un informe detallado y razonado sobre los hechos que motivaron la apertura del procedimiento.

Con carácter excepcional, cuando concurren circunstancias justificadas que así lo aconsejen en un determinado supuesto, el síndico o la síndica de Greuges, de oficio o a instancia del sujeto, órgano o autoridad que ha de informar, podrá ampliar dicho plazo en un mes.

L'informe del subjecte investigat es traslladarà a qui haja promogut la queixa perquè presente, si ho estima escaient, les alegacions que considere convenients.

El síndic o la síndica de Greuges podrà sol·licitar, en tot moment, l'ampliació dels informes que no resulten prou aclaridors dels supòsits investigats.

3. Quan s'aprecie que dues o més queixes estan relacionades amb els mateixos fets i que les pretensions plantejades són idèntiques, el síndic o la síndica de Greuges podrà acordar, mitjançant una resolució motivada que es notificarà a totes les persones interessades o als seus representants, l'acumulació de procediments.

4. Si durant la tramitació d'un procediment de queixa s'evidencien indicis racionals de la comissió de presumptes il·límits penals o administratius, el síndic o la síndica de Greuges haurà d'informar el Ministeri Fiscal o l'autoritat administrativa competent, segons corresponga.

5. Durant el curs de totes les investigacions, haurà de garantir-se el tractament de la informació demanada amb màxima reserva i discreció, com també el compliment de la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal.

Igualment, des de la Sindicatura de Greuges hauran d'adoptar-se totes les mesures necessàries a fi de garantir la seguretat jurídica en l'ús de procediments telemàtics per a la presentació i la tramitació de les queixes.

Article 32

Suspensió i continuïtat d'actuacions

1. El síndic o la síndica de Greuges haurà d'acordar la suspensió d'un procediment de queixa si arriba al seu coneixement l'admissió a tràmit d'una demanda o d'un recurs judicial, o l'exercici de qualsevol altra acció davant instàncies jurisdiccionals amb relació als fets sobre els quals s'estiga indagant. Per a això, les persones que insten l'inici d'un procediment de queixa davant del síndic o síndica de Greuges hauran de comunicar-li l'existència d'accions judicials iniciades i que es troben pendents de resolució amb relació als fets objecte d'investigació de la queixa formulada.

2. Qualsevol decisió que s'adopti sobre la suspensió d'un procediment de queixa en curs haurà de notificar-se a les parts que van originar les actuacions.

3. Les actuacions dutes a terme per la Sindicatura de Greuges no interrompen els terminis fixats per la normativa vigent per a l'exercici d'accions en via administrativa o jurisdiccional.

4. Els períodes de temps durant els quals les Corts estiguen dissoltes i les declaracions dels estats d'excepció i de lloc no limitaran ni impediran, sense perjudici del que preveu l'article 55 de la Constitució, que la Sindicatura de Greuges pugui fer ús de les facultats d'investigació o que els valencians i les valencianes puguin exercir el dret a instar l'inici de nous procediments indagatoris.

El informe del sujeto investigado se trasladará a quien haya promovido la queja para que presente, si lo estima oportuno, las alegaciones que estime convenientes.

El síndico o la síndica de Greuges podrá solicitar, en todo momento, la ampliación de los informes que no resulten suficientemente aclaratorios de los supuestos investigados.

3. Cuando se aprecie que dos o más quejas están relacionadas con los mismos hechos y que las pretensiones planteadas son idénticas, el síndico o la síndica de Greuges podrá acordar, mediante resolución motivada que se notificará a todas las personas interesadas o a sus representantes, la acumulación de procedimientos.

4. Si durante la tramitación de un procedimiento de queja se evidenciasen indicios racionales de la comisión de presuntos ilícitos penales o administrativos, el síndico o la síndica de Greuges deberá ponerlos en conocimiento del Ministerio Fiscal o de la autoridad administrativa competente, según corresponda.

5. Durante el curso de todas las investigaciones, deberá garantizarse el tratamiento de la información recabada con máxima reserva y discreción, así como el cumplimiento de la normativa vigente en materia de protección de datos de carácter personal.

Igualmente, desde la Sindicatura de Greuges deberán adoptarse todas las medidas necesarias con el fin de garantizar la seguridad jurídica en el uso de procedimientos telemáticos para la presentación y tramitación de las quejas.

Artículo 32

Suspensión y continuidad de actuaciones

1. El síndico o la síndica de Greuges deberá acordar la suspensión de un procedimiento de queja si llegara a su conocimiento la admisión a trámite de una demanda o de un recurso judicial, o el ejercicio de cualquier otra acción ante instancias jurisdiccionales en relación con los hechos sobre los que se esté indagando. Para ello, las personas que insten el inicio de un procedimiento de queja ante el síndico o síndica de Greuges deberán comunicarle la existencia de acciones judiciales iniciadas y que se encuentren pendientes de su resolución en relación con los hechos objeto de investigación de la queja formulada.

2. Cualquier decisión que se adopte sobre la suspensión de un procedimiento de queja en curso deberá ser notificada a las partes que originaron las actuaciones.

3. Las actuaciones llevadas a cabo por la Sindicatura de Greuges no interrumpen los plazos fijados por la normativa vigente para el ejercicio de acciones en vía administrativa o jurisdiccional.

4. Los periodos de tiempo durante los cuales Les Corts estén disueltas y las declaraciones de los estados de excepción y de sitio no limitarán ni impedirán, sin perjuicio de lo previsto por el artículo 55 de la Constitución, que la Sindicatura de Greuges pueda hacer uso de sus facultades de investigación o que los valencianos y las valencianas puedan ejercer su derecho a instar el inicio de nuevos procedimientos indagatorios.

Article 33*Resolució*

1. Els procediments de queixa iniciats a instància de persona interessada conclouran en el termini de tres mesos amb una resolució motivada del síndic o de la síndica de Greuges, en la qual es farà constar si s'ha apreciat l'existència d'una vulneració dels drets i les llibertats dels valencians i les valencianes.

2. Si s'aprecia la vulneració a què fa referència l'apartat anterior, el síndic o la síndica de Greuges podrà, en la resolució mateixa, fer les consideracions següents:

a) Concretar els deures legals incomplits i instar-ne el compliment.

b) Suggestir l'adopció d'una iniciativa per a modificar una norma l'aplicació de la qual estiga ocasionant un resultat injust o produint un perjudici innecessari o, si escau, instar la revisió dels criteris interpretatius amb què aquesta mateixa norma s'està aplicant.

c) Instar les administracions públiques, els organismes, les entitats o altres subjectes les actuacions o les inactivitats dels quals hagen sigut objecte d'investigació a adoptar un d'aquests comportaments:

– Exercir les competències, les funcions, les facultats o les potestats que tinguen atribuïdes per l'ordenament jurídic vigent en una matèria determinada.

– Resoldre, en temps i en forma, les sol·licituds presentades i els recursos plantejats en l'àmbit competencial.

– Complir l'activitat prestacional que hagen de dur a terme i millorar la seua qualitat, incrementant els mitjans materials i personals, com també les disponibilitats pressupostàries existents, sempre que siga possible.

d) Instar l'òrgan superior jeràrquic d'aquell que la seua inactivitat haja sigut objecte d'investigació, perquè adopte les mesures escaients a fi de corregir o esmenar la situació generada.

e) Formular altres recomanacions o advertiments vinculats al compliment de l'ordenament jurídic vigent i amb la protecció i la garantia dels drets i les llibertats constitucionals i estatutaris.

3. Les resolucions adoptades pel síndic o la síndica de Greuges per a posar fi als procediments de queixa no podran modificar ni anul·lar disposicions normatives ni actes administratius.

4. Contra les resolucions adoptades pel síndic o la síndica de Greuges per a posar fi als procediments de queixa no es podrà interposar cap recurs.

Article 34*Comunicació*

1. Les resolucions del síndic o de la síndica de Greuges que posen fi a un procediment de queixa es faran públiques a

Artículo 33*Resolución*

1. Los procedimientos de queja iniciados a instancia de persona interesada concluirán en el plazo de tres meses con una resolución motivada del síndico o de la síndica de Greuges en la que se hará constar si se ha apreciado la existencia de una vulneración de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas.

2. De apreciarse la vulneración a la que hace referencia el apartado anterior, el síndico o la síndica de Greuges podrá, en la propia resolución, hacer las siguientes consideraciones:

a) Concretar los deberes legales incumplidos e instar su cumplimiento.

b) Sugerir la adopción de una iniciativa para modificar una norma cuya aplicación esté ocasionando un resultado injusto o produciendo un perjuicio innecesario o, en su caso, instar la revisión de los criterios interpretativos con los que esa misma norma se está aplicando.

c) Instar a las administraciones públicas, a los organismos, entidades u otros sujetos cuyas actuaciones o inactividades hayan sido objeto de investigación a adoptar uno de estos comportamientos:

– Ejercer las competencias, funciones, facultades o potestades que tengan atribuidas por el ordenamiento jurídico vigente en una determinada materia.

– Resolver, en tiempo y en forma, las solicitudes presentadas y los recursos planteados en su ámbito competencial.

– Cumplir la actividad prestacional que deban llevar a cabo y mejorar su calidad, incrementando los medios materiales y personales, así como las disponibilidades presupuestarias existentes, siempre que sea posible.

d) Instar al órgano superior jerárquico de aquel cuya inactividad haya sido objeto de investigación para que adopte las medidas oportunas con el fin de corregir o enmendar la situación generada.

e) Formular otras recomendaciones o advertencias vinculadas con el cumplimiento del ordenamiento jurídico vigente y con la protección y garantía de los derechos y libertades constitucionales y estatutarios.

3. Las resoluciones adoptadas por el síndico o la síndica de Greuges para poner fin a los procedimientos de queja no podrán modificar ni anular disposiciones normativas ni actos administrativos.

4. Contra las resoluciones adoptadas por el síndico o la síndica de Greuges para poner fin a los procedimientos de queja no cabrá interponer recurso alguno.

Artículo 34*Comunicación*

1. Las resoluciones del síndico o de la síndica de Greuges que pongan fin a un procedimiento de queja se harán

través de la pàgina web de la institució i hauran de notificar-se tant a les persones interessades, o als seus representants, com a les administracions públiques o altres subjectes les actuacions o inactivitats dels quals hagen sigut objecte d'investigació.

2. En el cas d'administracions públiques investigades, la resolució haurà de notificar-se a l'òrgan específic l'actuació o inactivitat del qual s'investigarà i, si escau, a l'òrgan superior jeràrquic d'aquell que la seua inactivitat haja sigut objecte d'investigació als efectes previstos en la lletra d de l'article anterior.

3. Quan es tracte d'empreses, públiques o participades, vinculades contractualment a les administracions públiques, concessionàries de serveis públics o receptores de subvencions de l'administració autonòmica valenciana o de qualsevol altra entitat enumerada en la llei que regula les matèries de transparència, bon govern i participació ciutadana de la Comunitat Valenciana, en les quanties, els termes i els terminis que aquesta llei estableix, la resolució es notificarà també a l'administració pública titular de la competència.

Article 35

Obligació de respondre

1. En tots els casos, els subjectes investigats estaran obligats a respondre per escrit al síndic o a la síndica de Greuges, en un termini no superior a un mes, que es computarà de conformitat amb les previsions de la normativa estatal sobre procediment administratiu comú de les administracions públiques.

2. Les respostes hauran de manifestar, de forma inequívoca, el posicionament dels subjectes investigats pel fa a les recomanacions o els suggeriments continguts en les resolucions. Si es manifesta l'acceptació, es faran constar les mesures adoptades per al seu compliment. La no-acceptació haurà de ser motivada.

Article 36

Compensació a particulars

Des de la Sindicatura de Greuges s'hauran de compensar, amb càrrec al seu propi pressupost, els perjudicis materials i les despeses, degudament acreditades en ambdós casos, que hagen hagut de suportar aquelles persones que, sense haver sigut les impulsores d'una determinada investigació, s'hi hagen vist afectades o hi hagen participat a requeriment del síndic o la síndica de Greuges.

CAPÍTOL VI

Obligació de col·laborar

Article 37

Subministrament d'informació i documentació

1. Tots els subjectes les actuacions o inactivitats dels quals puguen ser, de conformitat amb les previsions d'aquesta llei,

públicas a través de la pàgina web de la institució y deberán ser notificadas tanto a las personas interesadas, o a sus representantes, como a las administraciones públicas u otros sujetos cuyas actuaciones o inactividades hayan sido objeto de investigación.

2. En el caso de administraciones públicas investigadas, la resolución deberá ser notificada al órgano específico cuya actuación o inactividad se investigó y, en su caso, al órgano superior jerárquico de aquél cuya inactividad haya sido objeto de investigación a los efectos previstos en la letra d del artículo anterior.

3. Cuando se trate de empresas, públicas o participadas, vinculadas contractualmente con las administraciones públicas, concesionarias de servicios públicos o receptoras de subvenciones de la administración autonómica valenciana o de cualquier otra entidad enumerada en la ley que regula las materias de transparencia, buen gobierno y participación ciudadana de la Comunitat Valenciana, en las cuantías, términos y plazos que esta ley establece, la resolución se notificará también a la administración pública titular de la competencia.

Artículo 35

Obligación de responder

1. En todos los casos, los sujetos investigados vendrán obligados a responder por escrito al síndico o a la síndica de Greuges en un plazo no superior a un mes, que se computará de conformidad con las previsions de la normativa estatal sobre procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

2. Las respuestas habrán de manifestar, de forma inequívoca, el posicionamiento de los sujetos investigados respecto de las recomendaciones o sugerencias contenidas en las resoluciones. Si se manifestara su aceptación, se harán constar las medidas adoptadas para su cumplimiento. La no aceptación habrá de ser motivada.

Artículo 36

Compensación a particulares

Desde la Sindicatura de Greuges se deberán compensar, con cargo a su propio presupuesto, los perjuicios materiales y los gastos, debidamente acreditados en ambos casos, que hayan tenido que soportar aquellas personas que, sin haber sido las impulsoras de una determinada investigación, se hayan visto afectadas por ésta o hayan participado en ella a requerimiento del síndico o síndica de Greuges.

CAPÍTULO VI

Obligación de colaborar

Artículo 37

Suministro de información y documentación

1. Todos los sujetos cuyas actuaciones o inactividades puedan ser, de conformidad con las previsions de esta

objecte d'investigació per part de la Sindicatura de Greuges hauran de facilitar l'accés als expedients, les dades, els informes i tota la documentació que se'ls sol·licite i lliurar inclús còpia d'aquesta documentació si se'ls demana per a l'esclariment dels fets sobre els quals s'estiga indagant en el marc d'un procediment determinat, amb les úniques limitacions que estableixi la llei.

2. De manera preferent, la consulta de la informació i la documentació haurà de permetre's per mitjans telemàtics.

Article 38

Accés a dependències, arxius i registres

1. A fi d'obtenir la informació que resulte necessària en el context d'un procediment de queixa, el síndic o la síndica de Greuges, els adjunts, les adjuntes i el personal que exercisca les funcions al servei de la institució tindran accés a qualsevol espai o dependència de les administracions públiques, els organismes i les entitats l'actuació o la inactivitat dels quals s'estiga investigant.

2. Les autoritats i el personal que treballa en els òrgans i els departaments sotmesos a una investigació tenen el deure de col·laborar i permetre l'accés a les seues dependències, arxius i registres per a contribuir al compliment de la finalitat ressenyada en l'apartat anterior.

3. Durant les visites a les dependències de l'òrgan o l'entitat que estiga sent objecte d'investigació, el síndic o la síndica de Greuges, els adjunts, les adjuntes i el personal que exercisca les funcions al servei de la institució podran realitzar entrevistes a les autoritats, als empleats i les empleades que treballen en les dependències esmentades si amb això es contribueix a l'esclariment dels fets investigats.

Article 39

Negativa a col·laborar

1. Es considerarà que hi ha falta de col·laboració amb la Sindicatura de Greuges quan, en els terminis establits per a això, es produïsquen els fets següents:

a) No es facilite la informació o la documentació sol·licitada.

b) No es done resposta a un requeriment vinculat a un suggeriment o recomanació formulada des de la institució.

c) No s'atenguen, malgrat haver-los acceptats, les recomanacions o els suggeriments efectuats des de la institució.

2. S'entendrà que hi ha obstrucció de les actuacions del síndic o de la síndica de Greuges quan se li impedisca l'accés, el dels seus adjunts o adjuntes o el del personal que exerceix les seues funcions al servei de la institució als arxius, els registres, les dependències, els expedients, els informes i altres dades i documents necessaris en el curs d'una investigació.

3. Si es dona alguna de les circumstàncies esmentades en els dos primers apartats d'aquest precepte, el síndic o la síndica de Greuges podrà adoptar les mesures següents:

ley, objeto de investigación por parte de la Sindicatura de Greuges deberán facilitar el acceso a los expedientes, los datos, los informes y cuanta documentación les sea solicitada, entregando incluso copia de esa documentación si les fuera requerida para el esclarecimiento de los hechos sobre los que se esté indagando en el marco de un procedimiento determinado, con las únicas limitaciones que establezca la ley.

2. De manera preferente, la consulta de la información y la documentación deberá permitirse por medios telemáticos.

Artículo 38

Acceso a dependencias, archivos y registros

1. Con el fin de obtener la información que resulte necesaria en el contexto de un procedimiento de queja, el síndico o la síndica de Greuges, sus adjuntos y adjuntas y el personal que ejerza sus funciones al servicio de la institución tendrán acceso a cualquier espacio o dependencia de las administraciones públicas, organismos y entidades cuya actuación o inactividad esté siendo investigada.

2. Las autoridades y el personal que trabaje en los órganos y departamentos sometidos a una investigación tienen el deber de colaborar y permitir el acceso a sus dependencias, archivos y registros para contribuir al cumplimiento de la finalidad reseñada en el apartado anterior.

3. Durante las visitas a las dependencias del órgano o entidad que esté siendo objeto de investigación, el síndico o la síndica de Greuges, sus adjuntos y adjuntas y el personal que ejerza sus funciones al servicio de la institución podrán realizar entrevistas a las autoridades y a los empleados y empleadas que trabajen en dichas dependencias si con ello se contribuye al esclarecimiento de los hechos investigados.

Artículo 39

Negativa a colaborar

1. Se considerará que existe falta de colaboración con la Sindicatura de Greuges cuando, en los plazos establecidos para ello, se produzcan los siguientes hechos:

a) No se facilite la información o la documentación solicitada.

b) No se dé respuesta a un requerimiento vinculado a una sugerencia o recomendación formulada desde la institución.

c) No se atiendan, pese a haberlas aceptado, las recomendaciones o sugerencias efectuadas desde la institución.

2. Se entenderá que existe obstaculización de las actuaciones del síndico o de la síndica de Greuges cuando se impida su acceso, el de sus adjuntos o adjuntas o el del personal que ejerce sus funciones al servicio de la institución a los archivos, registros, dependencias, expedientes, informes y otros datos y documentos necesarios en el curso de una investigación.

3. Si se diera alguna de las circunstancias mencionadas en los dos primeros apartados de este precepto, el síndico o la síndica de Greuges podrá adoptar las siguientes medidas:

a) Convocar les persones responsables de les actuacions o les inactivitats objecte d'investigació per a efectuar un examen conjunt dels fets.

b) Informar de les actituds de falta de col·laboració o d'obstrucció a la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges perquè aquesta, si ho considera escaient, inste a comparèixer les persones responsables de les actuacions o inactivitats objecte d'investigació.

c) Personar-se en les dependències en què es troben custodiats els expedients, els informes o altres documents a què es pretén tenir accés per a examinar-los.

d) Instar davant l'òrgan competent l'obertura d'un expedient disciplinari sobre el personal funcionari o al servei de les administracions públiques que incórrega en els comportaments esmentats en els dos primers apartats d'aquest precepte.

4. Si les administracions públiques investigades, els seus òrgans, les seues autoritats i el personal que hi treballa es negaren a col·laborar amb la Sindicatura de Greuges, es farà constar en les resolucions que posen fi al procediment, com també en els informes anuals, especials i extraordinaris que emeta el síndic o la síndica de Greuges. En aquest cas s'indicarà també la identitat de les persones responsables.

5. La persistència en les actituds obstaculitzadores que derive en un comportament hostil o sistemàticament entrebancador de les investigacions dutes a terme per la Sindicatura de Greuges donarà lloc a un informe especial de caràcter monogràfic, en el qual s'identificaran les autoritats i el personal que siguin responsables del que succeeix.

Article 40

Investigació de conductes individuals

1. Si l'objecte de les indagacions és la conducta d'una persona en l'exercici de les seues funcions al servei d'una administració pública, el síndic o la síndica de Greuges ha de:

a) Comunicar la tramitació del procediment a la superioritat jeràrquica de la persona la conducta de la qual s'investiga.

b) Requerir la persona la conducta de la qual s'investiga perquè, en el termini de quinze dies, informe per escrit sobre els fets succeïts i adjunte, si escau, els documents que resulten escaients per a esclarir-los.

Excepcionalment, prèvia petició raonada de la persona que ha de informar, el termini indicat podrà ampliar-se per un temps no superior a la meitat de l'inicial.

c) Citar, si escau en funció de les circumstàncies concurrents, la persona la conducta de la qual s'investiga perquè comparega davant el síndic o la síndica de Greuges i li proporcione les dades que calguen.

2. Els qui, en la seua condició de superiors jeràrquics, prohibisquen a una persona, la conducta de la qual s'investigue, atendre

a) Convocar a las personas responsables de las actuaciones o inactividades objeto de investigación para efectuar un examen conjunto de los hechos.

b) Informar de las actitudes de falta de colaboración o de obstaculización a la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges para que ésta, si lo estima oportuno, inste a comparecer a las personas responsables de las actuaciones o inactividades objeto de investigación.

c) Personarse en las dependencias en las que se encuentren custodiados los expedientes, informes u otros documentos a los que se pretende tener acceso para examinarlos.

d) Instar ante el órgano competente la apertura de un expediente disciplinario respecto del personal funcionario o al servicio de las administraciones públicas que incurra en los comportamientos mencionados en los dos primeros apartados de este precepto.

4. Si las administraciones públicas investigadas, sus órganos, sus autoridades y el personal que trabaja para ellas se negasen a colaborar con la Sindicatura de Greuges, se hará constar en las resoluciones que pongan fin al procedimiento, así como en los informes anuales, especiales y extraordinarios que emita el síndico o la síndica de Greuges, en cuyo caso se indicará también la identidad de las personas responsables.

5. La persistencia en las actitudes obstaculizadoras que derive en un comportamiento hostil o sistemáticamente entorpecedor de las investigaciones llevadas a cabo por la Sindicatura de Greuges dará lugar a un informe especial de carácter monográfico, en el que se identificará a las autoridades y al personal que sean responsables de lo sucedido.

Artículo 40

Investigación de conductas individuales

1. Si el objeto de las indagaciones fuese la conducta de una persona en el ejercicio de sus funciones al servicio de una administración pública, el síndico o la síndica de Greuges deberá:

a) Comunicar la tramitación del procedimiento a la superioridad jerárquica de la persona cuya conducta se investiga.

b) Requerir a la persona cuya conducta se investiga para que, en el plazo de quince días, informe por escrito sobre los hechos acaecidos y adjunte, en su caso, cuantos documentos resulten procedentes para el esclarecimiento de aquéllos.

Excepcionalmente, previa petición razonada de la persona que ha de informar, el plazo indicado podrá ampliarse por tiempo no superior a la mitad del inicial.

c) Citar, si procede en función de las circunstancias concurrentes, a la persona cuya conducta se investiga para que comparezca ante el síndico o la síndica de Greuges y le proporcione cuantos datos sean necesarios.

2. Quienes, en su condición de superiores jerárquicos, prohiban a una persona cuya conducta se investigue atender por

per escrit o mitjançant una entrevista les sol·licituds d'informació realitzades des de la Sindicatura de Greuges, hauran d'adoptar la decisió mitjançant una resolució motivada i notificar-la tant a la persona interessada com a la institució mateixa.

A partir del moment en què la decisió esmentada s'haja notificat, el síndic o la síndica de Greuges haurà de dirigir les seues actuacions investigadores a la persona que la va adoptar.

Article 41

Incompliment de resolucions

Quan una administració pública, haja acceptat o no les recomanacions o suggeriments continguts en la resolució d'un determinat procediment de queixa, no duga a terme les actuacions necessàries per a atendre'ls, el síndic o la síndica de Greuges podrà:

- a) Demanar informació complementària sobre els motius de l'incompliment.
- b) Requerir els òrgans o les autoritats implicades perquè modifiquen les pràctiques i facen efectives les recomanacions o suggeriments realitzats.
- c) Presentar un informe especial davant la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges.
- d) Fer públiques, preferentment per mitjans telemàtics, les recomanacions i els suggeriments emesos, com també l'incompliment succeït.

Article 42

Exigència i determinació de responsabilitats

1. Si el síndic o la síndica de Greuges aprecia indicis racionals de la presumpta comissió d'un il·lícit penal en les conductes obstaculitzadores, en els comportaments hostils o sistemàticament entrebancadors de les autoritats o del personal les actuacions o les inactivitats dels quals investigue, en donarà compte al Ministeri Fiscal.

2. Si el síndic o la síndica de Greuges aprecia l'existència de comportaments o conductes susceptibles de ser investigats per l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de la Comunitat Valenciana, els posarà en coneixement d'aquesta entitat junt amb la documentació de què dispose sobre el tema.

CAPÍTOL VII

Informació i documents reservats

Article 43

Sol·licitud

El síndic o la síndica de Greuges podrà sol·licitar, en el marc d'un procediment de queixa, informacions i documents que tinguen la consideració de secrets, reservats o confidencials, d'acord amb la legislació en la matèria.

escrito o mediante entrevista las solicitudes de información realizadas desde la Sindicatura de Greuges, deberán adoptar esa decisión mediante resolución motivada y notificarla tanto a la persona interesada como a la propia institución.

A partir del momento en que dicha decisión haya sido notificada, el síndico o la síndica de Greuges deberá dirigir sus actuaciones investigadoras a la persona que la adoptó.

Artículo 41

Incumplimiento de resoluciones

Cuando una administración pública, haya o no aceptado las recomendaciones o sugerencias contenidas en la resolución de un determinado procedimiento de queja, no lleve a cabo las actuaciones necesarias para atenderlas, el síndico o la síndica de Greuges podrá:

- a) Pedir información complementaria sobre los motivos del incumplimiento.
- b) Requerir a los órganos o autoridades implicadas para que modifiquen sus prácticas y hagan efectivas las recomendaciones o sugerencias realizadas.
- c) Presentar un informe especial ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges.
- d) Hacer públicas, preferentemente por medios telemáticos, las recomendaciones y sugerencias emitidas, así como el incumplimiento acaecido.

Artículo 42

Exigencia y determinación de responsabilidades

1. Si el síndico o la síndica de Greuges apreciase indicios racionales de la presunta comisión de un ilícito penal en las conductas obstaculizadoras, en los comportamientos hostiles o sistemáticamente entorpecedores de las autoridades o del personal cuyas actuaciones o inactividades investigue, dará cuenta de ello al Ministerio Fiscal.

2. Si el síndico o la síndica de Greuges apreciase la existencia de comportamientos o conductas susceptibles de ser investigados por la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la Corrupción de la Comunitat Valenciana, los pondrá en conocimiento de esta entidad junto con la documentación de la que disponga al respecto.

CAPÍTULO VII

Información y documentos reservados

Artículo 43

Solicitud

El síndico o la síndica de Greuges podrá solicitar, en el marco de un procedimiento de queja, informaciones y documentos que tengan la consideración de secretos, reservados o confidenciales, de acuerdo con la legislación en la materia.

Article 44*Deure de reserva*

Si s'incorporen a un procediment de queixa informacions o documents que tinguen la consideració de secrets d'acord amb la llei, la Sindicatura de Greuges ha d'actuar-hi amb un especial deure de reserva i adoptar les mesures que resulten necessàries per a garantir un accés restringit al contingut.

Article 45*Denegació motivada*

1. La decisió de no proporcionar a la Sindicatura de Greuges una informació o un document que tinga la consideració de secreta o secret, respectivament, haurà de ser motivada i haurà de remetre-s'hi una certificació acreditativa de l'acord adoptat per l'òrgan competent.

2. Si el síndic o la síndica de Greuges entén que una informació o document amb la consideració de secreta o secret, respectivament, la remissió de la qual se li ha denegat pot afectar de forma decisiva els resultats de les seues investigacions, ho comunicarà a la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges.

CAPÍTOL VIII

Fórmules de concertació

Article 46*Conciliació, mediació i composició de controvèrsies*

1. En el marc del que ha establert la normativa vigent que siga aplicable, des de la Sindicatura de Greuges podrà proposar-se als subjectes investigats i a les persones afectades per l'activitat o la inactivitat que s'investiga fórmules de conciliació, mediació o composició de controvèrsies que faciliten la resolució del procediment.

2. La intervenció de la Sindicatura de Greuges per a exercir funcions de conciliació, mediació o composició de controvèrsies requereix el consentiment previ de les parts implicades en el procediment de queixa.

3. En els supòsits previstos en aquest precepte, el síndic o la síndica de Greuges exercirà les tasques següents:

a) Si exerceix funcions de conciliació, reunirà les parts implicades i promourà l'acostament entre elles.

b) Si exerceix funcions de mediació, organitzarà l'intercanvi de punts de vista entre les parts implicades, propiciarà que arriben a un acord i formularà propostes no vinculants de resolució del conflicte perquè aquelles puguen decidir lliurement.

c) Si exerceix funcions de composició de controvèrsies, resoldrà el procediment mitjançant una decisió de caràcter diriment, d'acord amb la normativa aplicable.

Artículo 44*Deber de reserva*

Si se incorporasen a un procedimiento de queja informaciones o documentos que tengan la consideración de secretos de acuerdo con la ley, la Sindicatura de Greuges deberá actuar con respecto a ellos con un especial deber de reserva y adoptará cuantas medidas resulten necesarias para garantizar un acceso restringido a su contenido.

Artículo 45*Denegación motivada*

1. La decisión de no proporcionar a la Sindicatura de Greuges una información o un documento que tenga la consideración de secreta o secreto, respectivamente, deberá ser motivada y habrá de remitirse a aquella una certificación acreditativa del acuerdo adoptado por el órgano competente.

2. Si el síndico o la síndica de Greuges entendiese que una información o documento con la consideración de secreta o secreto, respectivamente, cuya remisión le haya sido denegada puede afectar de forma decisiva a los resultados de sus investigaciones, lo comunicará a la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges.

CAPÍTULO VIII

Fórmulas de concertación

Artículo 46*Conciliación, mediación y composición de controversias*

1. En el marco de lo establecido por la normativa vigente que resulte de aplicación, desde la Sindicatura de Greuges podrá proponerse a los sujetos investigados y a las personas afectadas por la actividad o inactividad que se investiga fórmulas de conciliación, mediación o composición de controversias que faciliten la resolución del procedimiento.

2. La intervención de la Sindicatura de Greuges para ejercer funciones de conciliación, mediación o composición de controversias requiere el previo consentimiento de las partes implicadas en el procedimiento de queja.

3. En los supuestos previstos en este precepto, el síndico o la síndica de Greuges desempeñará las siguientes labores:

a) Si ejerce funciones de conciliación, reunirá a las partes implicadas y promoverá el acercamiento entre ellas.

b) Si ejerce funciones de mediación, organizará el intercambio de puntos de vista entre las partes implicadas, propiciará que lleguen a un acuerdo y formulará propuestas no vinculantes de resolución del conflicto para que aquellas puedan decidir libremente.

c) Si ejerce funciones de composición de controversias, resolverá el procedimiento mediante una decisión de carácter dirimente, conforme a la normativa aplicable.

CAPÍTOL IX
Consultes i sol·licituds

Article 47

Objecte i contestació de consultes i sol·licituds

1. Qualsevol persona física o jurídica podrà efectuar davant la Sindicatura de Greuges consultes i sol·licituds d'informació relacionades amb el seu àmbit material d'actuació.

2. Les consultes i les sol·licituds, que podran plantejar-se per qualsevol dels mitjans permesos per a presentar una queixa davant la institució, s'hauran de respondre en el termini màxim d'un mes, amb indicació expressa, si escau, del subjecte, l'òrgan o el departament a què ha de dirigir-se la persona interessada i del procediment que ha d'emprar a aquest efecte.

TÍTOL III

DE LA FACULTAT D'INSTAR LA INTERPOSICIÓ DE RECURSOS I CONFLICTES DE COMPETÈNCIES DAVANT EL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

Article 48

Impuls per a la interposició de recursos d'empara

Quan el síndic o la síndica de Greuges estime que en un tema directament vinculat a l'exercici de les seues funcions hi ha motius fonamentats per a procedir a la interposició del recurs d'empara, podrà instar el Defensor del Poble i el Ministeri Fiscal perquè interposen recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional.

Article 49

Impuls per a la interposició de recursos d'inconstitucionalitat

Quan el síndic o la síndica de Greuges estime que en un tema directament vinculat a l'exercici de les seues funcions hi ha motius fonamentats per a procedir a la interposició del recurs d'inconstitucionalitat, podrà instar les Corts, el Consell i el Defensor del Poble perquè interposen recurs d'inconstitucionalitat.

Article 50

Impuls per a la interposició de conflictes de competències

Quan el síndic o la síndica de Greuges estime que en un tema directament vinculat a l'exercici de les seues funcions hi ha motius fonamentats per a procedir a la interposició de conflictes de competències, podrà instar el Consell o l'administració local corresponent perquè interpose un conflicte de competències davant el Tribunal Constitucional.

CAPÍTULO IX
Consultas y solicitudes

Artículo 47

Objeto y contestación de consultas y solicitudes

1. Cualquier persona física o jurídica podrá efectuar ante la Sindicatura de Greuges consultas y solicitudes de información relacionadas con su ámbito material de actuación.

2. Las consultas y solicitudes, que podrán plantearse por cualquiera de los medios permitidos para presentar una queja ante la institución, deberán ser respondidas en el plazo máximo de un mes, con indicación expresa, en su caso, del sujeto, órgano o departamento al que debe dirigirse la persona interesada y del procedimiento que ha de emplear a tal efecto.

TÍTULO III

DE LA FACULTAD DE INSTAR LA INTERPOSICIÓN DE RECURSOS Y CONFLICTOS DE COMPETENCIAS ANTE EL TRIBUNAL CONSTITUCIONAL

Artículo 48

Impulso para la interposición de recursos de amparo

Cuando el síndico o la síndica de Greuges estime que en un tema directamente vinculado con el ejercicio de sus funciones existen motivos fundados para proceder a la interposición del recurso de amparo, podrá instar al Defensor del Pueblo y al Ministerio Fiscal para que interpongan recurso de amparo ante el Tribunal Constitucional.

Artículo 49

Impulso para la interposición de recursos de inconstitucionalidad

Cuando el síndico o la síndica de Greuges estime que en un tema directamente vinculado con el ejercicio de sus funciones existen motivos fundados para proceder a la interposición del recurso de inconstitucionalidad, podrá instar a Les Corts, al Consell y al Defensor del Pueblo para que interpongan recurso de inconstitucionalidad.

Artículo 50

Impulso para la interposición de conflictos de competencias

Cuando el síndico o la síndica de Greuges estime que en un tema directamente vinculado con el ejercicio de sus funciones existen motivos fundados para proceder a la interposición de conflictos de competencias, podrá instar al Consell o a la administración local correspondiente para que interponga un conflicto de competencias ante el Tribunal Constitucional.

TÍTOL IV DELS INFORMES

CAPÍTOL I Informe anual

Article 51 *Presentació*

En el termini de seixanta dies a comptar des de l'inici del segon període ordinari anual de sessions, el síndic o la síndica de Greuges presentarà davant les Corts Valencianes un informe anual referit a l'exercici immediatament anterior.

Article 52 *Contingut*

1. En cada informe anual es farà constar, com a mínim:

- a) Un balanç de la situació en què es troba la protecció i la garantia dels drets i les llibertats dels valencians i les valencianes, amb dades tant globals com desglossades per cadascun dels àmbits materials en què s'haja centrat l'actuació de la institució.
- b) El nombre i la naturalesa de les queixes rebudes, com també el resultat de les investigacions a què hagen donat lloc i les recomanacions, els suggeriments, els advertiments o els recordatoris de deures que s'hagen formulat com a conseqüència d'aquelles.
- c) Les investigacions iniciades d'ofici, amb especificació del motiu, l'àmbit material d'actuació comprés i el resultat aconseguit.
- d) Els informes especials o extraordinaris que la institució haja emès durant el període corresponent.
- e) Els casos en què la institució, de conformitat amb les previsions d'aquesta llei, haja promogut fórmules de concertació, amb indicació expressa dels resultats.
- f) Els supòsits en què s'haja instat, davant els subjectes legítims per a això, la interposició de recursos d'empara, recursos d'inconstitucionalitat o conflictes de competències.
- g) Una valoració del nivell de col·laboració demostrat pels diferents subjectes les actuacions o les inactivitats dels quals hagen sigut objecte d'investigació, del grau en què hagen sigut admesos els suggeriments, les recomanacions o les advertències efectuats i d'aquells casos en què les autoritats o el personal empleat públic s'hagen negat a col·laborar o hagen mantingut una actitud obertament hostil davant les investigacions dutes a terme.
- h) Els convenis de col·laboració subscrits i els resultats derivats de les relacions de cooperació mantingudes amb altres institucions, entitats i organismes, públics o privats, les funcions dels quals siguen semblants a les de la Sindicatura de Greuges.

TÍTULO IV DE LOS INFORMES

CAPÍTULO I Informe anual

Artículo 51 *Presentación*

En el plazo de sesenta días a contar desde el inicio del segundo periodo ordinario anual de sesiones, el síndico o la síndica de Greuges presentará ante las Corts Valencianes un informe anual referido al ejercicio inmediatamente anterior.

Artículo 52 *Contenido*

1. En cada informe anual se hará constar, como mínimo:

- a) Un balance de la situación en la que se encuentra la protección y garantía de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas, con datos tanto globales como desglosados por cada uno de los ámbitos materiales en los que se haya centrado la actuación de la institución.
- b) El número y la naturaleza de las quejas recibidas, así como el resultado de las investigaciones a que hayan dado lugar y las recomendaciones, sugerencias, advertencias o recordatorios de deberes que se hayan formulado como consecuencia de aquéllas.
- c) Las investigaciones iniciadas de oficio, con especificación de su motivo, ámbito material de actuación abarcado y resultado alcanzado.
- d) Los informes especiales o extraordinarios que la institución haya emitido durante el periodo correspondiente.
- e) Los casos en los que la institución, de conformidad con las previsiones de esta ley, haya promovido fórmulas de concertación, con indicación expresa de sus resultados.
- f) Los supuestos en los que se haya instado, ante los sujetos legitimados para ello, la interposición de recursos de amparo, recursos de inconstitucionalidad o conflictos de competencias.
- g) Una valoración del nivel de colaboración demostrado por los distintos sujetos cuyas actuaciones o inactividades hayan sido objeto de investigación, del grado en que hayan sido admitidas las sugerencias, recomendaciones o advertencias efectuadas y de aquellos casos en los que las autoridades o el personal empleado público se hayan negado a colaborar o hayan mantenido una actitud abiertamente hostil ante las investigaciones llevadas a cabo.
- h) Los convenios de colaboración suscritos y los resultados derivados de las relaciones de cooperación mantenidas con otras instituciones, entidades y organismos, públicos o privados, cuyas funciones sean similares a las de la Sindicatura de Greuges.

i) Un annex amb la liquidació del pressupost de la institució corresponent a l'exercici sobre el qual es realitza el balanç d'actuacions.

2. En els informes anuals no es faran constar dades ni referències que permeten identificar, directament o indirectament, les persones interessades o afectades pels fets sobre els quals hagen versat els distints procediments de queixa.

Article 53

Exposició

1. Abans de finalitzar el període ordinari de sessions en què s'haja presentat l'informe anual corresponent, el síndic o la síndica de Greuges compareixerà davant el Ple de les Corts per a exposar els principals continguts.

2. Concloua l'exposició a què es refereix l'apartat anterior d'aquest precepte i de conformitat amb el procediment que estableisca el Reglament de les Corts, els grups parlamentaris podran intervenir per a fixar les seues posicions.

Article 54

Publicació

Els informes anuals es publicaran en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes*.

CAPÍTOL II

Informes especials

Article 55

Presentació

El síndic o la síndica de Greuges podrà presentar davant les Corts Valencianes, al llarg dels períodes ordinaris de sessions, informes especials que, amb caràcter monogràfic, aborden l'estat de la protecció i la defensa dels drets i les llibertats dels valencians i les valencianes en un àmbit material determinat.

Article 56

Contingut

1. Els informes especials hauran de ressenyar els motius que han portat a elaborar-los, el tipus d'investigacions realitzades i els resultats, amb al·lusió a les recomanacions, els suggeriments, les advertències o els recordatoris de deures que s'hagen emès i al grau de compliment per part dels destinataris o les destinatàries.

2. En els informes especials no es faran constar dades ni referències que permeten identificar, directament o indirectament, les persones interessades o afectades pels fets entorn dels quals hagen tractat els distints procediments de queixa.

i) Un anexo con la liquidación del presupuesto de la institución correspondiente al ejercicio sobre el que se realiza el balance de actuaciones.

2. En los informes anuales no se harán constar datos ni referencias que permitan identificar, directa o indirectamente, a las personas interesadas o afectadas por los hechos sobre los que hayan versado los distintos procedimientos de queja.

Artículo 53

Exposición

1. Antes de finalizar el periodo ordinario de sesiones en el que se haya presentado el informe anual correspondiente, el síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante el Pleno de Les Corts para exponer sus principales contenidos.

2. Concluida la exposición a la que se refiere el apartado anterior de este precepto y de conformidad con el procedimiento que establezca el Reglamento de Les Corts, los grupos parlamentarios podrán intervenir para fijar sus respectivas posiciones.

Artículo 54

Publicación

Los informes anuales se publicarán en el *Butlletí Oficial de les Corts*.

CAPÍTULO II

Informes especiales

Artículo 55

Presentación

El síndico o la síndica de Greuges podrá presentar ante las Corts Valencianes, a lo largo de los periodos ordinarios de sesiones, informes especiales que, con carácter monográfico, aborden el estado de la protección y defensa de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas en un ámbito material determinado.

Artículo 56

Contenido

1. Los informes especiales deberán reseñar los motivos que han llevado a elaborarlos, el tipo de investigaciones realizadas y sus resultados, con alusión a las recomendaciones, sugerencias, advertencias o recordatorios de deberes que se hayan emitido y al grado de cumplimiento por parte de sus destinatarios o destinatarias.

2. En los informes especiales no se harán constar datos ni referencias que permitan identificar, directa o indirectamente, a las personas interesadas o afectadas por los hechos en torno a los cuales hayan girado los distintos procedimientos de queja.

Article 57*Exposició*

1. Abans de finalitzar el període ordinari de sessions en què s'haja presentat un informe especial, el síndic o la síndica de Greuges compareixerà davant el Ple de les Corts per a exposar els principals continguts.
2. Concloua l'exposició esmentada en el primer apartat d'aquest article i de conformitat amb el procediment que estableix el Reglament de les Corts, els grups parlamentaris podran intervenir per a fixar les seues posicions.

Article 58*Publicació*

Els informes especials es publicaran en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes*.

CAPÍTOL III

Informes extraordinaris

Article 59*Presentació*

Quan concórreguen una situació d'urgència o uns fets la gravetat dels quals així ho aconselle, el síndic o la síndica de Greuges podrà presentar, davant les Corts Valencianes o davant la Diputació Permanent de les Corts, un informe extraordinari referit a la protecció i la defensa dels drets i les llibertats de determinats col·lectius que es troben en situació de risc d'exclusió o d'especial vulnerabilitat, en els termes que preveu l'article 19 d'aquesta llei.

Article 60*Contingut*

1. Els informes extraordinaris hauran de ressenyar els motius que han portat a elaborar-los, el tipus d'investigacions realitzades i els seus resultats, amb al·lusió a les recomanacions, els suggeriments, els advertiments o els recordatoris de deures que s'hagen emès i al grau de compliment per part dels destinataris o les destinatàries.

En particular, els informes extraordinaris podran fer referència a la necessitat d'adoptar, amb caràcter immediat, mesures específiques per a pal·liar o mitigar la situació existent, sense perjudici de les actuacions que els poders públics puguen emprendre a mitjà i llarg termini per a eradicar-la.

2. En els informes extraordinaris no es faran constar dades ni referències que permeten identificar, directament o indirectament, les persones interessades o afectades pels fets que hagen provocat l'obertura dels distints procediments de queixa.

Artículo 57*Exposición*

1. Antes de finalizar el periodo ordinario de sesiones en el que se haya presentado un informe especial, el síndico o la síndica de Greuges comparecerá ante el Pleno de Les Corts para exponer sus principales contenidos.
2. Concluida la exposición mencionada en el primer apartado de este artículo y de conformidad con el procedimiento que establezca el Reglamento de Les Corts, los grupos parlamentarios podrán intervenir para fijar sus respectivas posiciones.

Artículo 58*Publicación*

Los informes especiales se publicarán en el *Butlletí Oficial de les Corts*.

CAPÍTULO III

Informes extraordinarios

Artículo 59*Presentación*

Cuando concurren una situación de urgencia o unos hechos cuya gravedad así lo aconseje, el síndico o la síndica de Greuges podrá presentar ante las Corts Valencianes o ante la Diputación Permanente de Les Corts un informe extraordinario referido a la protección y defensa de los derechos y libertades de determinados colectivos que se encuentren en situación de riesgo de exclusión o de especial vulnerabilidad, en los términos previstos en el artículo 19 de esta ley.

Artículo 60*Contenido*

1. Los informes extraordinarios deberán reseñar los motivos que han llevado a elaborarlos, el tipo de investigaciones realizadas y sus resultados, con alusión a las recomendaciones, sugerencias, advertencias o recordatorios de deberes que se hayan emitido y al grado de cumplimiento por parte de sus destinatarios o destinatarias.

En particular, los informes extraordinarios podrán hacer referencia a la necesidad de adoptar, con carácter inmediato, medidas específicas para paliar o mitigar la situación existente, sin perjuicio de las actuaciones que los poderes públicos puedan emprender a medio y largo plazo para erradicarla.

2. En los informes extraordinarios no se harán constar datos ni referencias que permitan identificar, directa o indirectamente, a las personas interesadas o afectadas por los hechos que hayan provocado la apertura de los distintos procedimientos de queja.

Article 61*Exposició*

1. El síndic o la síndica de Greuges compareixerà davant el Ple o davant la Diputació Permanent de les Corts en la primera sessió immediatament posterior a la presentació d'un informe extraordinari per a exposar els principals continguts.
2. Concloua l'exposició a què s'al·ludeix en l'apartat anterior i de conformitat amb el procediment que establisca el Reglament de les Corts, els grups parlamentaris podran intervenir per a fixar les seues posicions.

Article 62*Publicació*

Els informes extraordinaris es publicaran en el *Butlletí Oficial de les Corts Valencianes*.

TÍTOL V**DE LES RELACIONS INSTITUCIONALS I DE COL·LABORACIÓ****CAPÍTOL I****Relacions amb les Corts Valencianes****Article 63***Compareixences a instància de la persona titular de la Sindicatura de Greuges*

1. Sense perjudici de les compareixences per a exposar els principals continguts dels informes anuals, especials o extraordinaris, el síndic o la síndica de Greuges podrà sol·licitar a la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges o a la Diputació Permanent de les Corts, la compareixença per a donar a conèixer el seu punt de vista sobre qualsevol assumpte vinculat al seu àmbit material de funcions.
2. El síndic o la síndica de Greuges podrà sol·licitar que se li permeta comparèixer davant d'altres comissions parlamentàries de les Corts quan, a la vista del seu objecte i finalitat, considere que la seua intervenció pot ser d'interès per al desenvolupament dels treballs que s'estiguen duent a terme.

Article 64*Compareixences a instància de les Corts*

1. Les Corts Valencianes i la Diputació Permanent de les Corts podran convocar el síndic o la síndica de Greuges perquè comparega davant el Ple o davant la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges, a fi de conèixer el seu punt de vista sobre un assumpte vinculat al seu àmbit material de funcions.

Artículo 61*Exposición*

1. El síndic o la síndica de Greuges comparecerá ante el Pleno o ante la Diputación Permanente de Les Corts en la primera sesión inmediatamente posterior a la presentación de un informe extraordinario para exponer sus principales contenidos.
2. Concluida la exposición a la que se alude en el apartado anterior y de conformidad con el procedimiento que establezca el Reglamento de Les Corts, los grupos parlamentarios podrán intervenir para fijar sus respectivas posiciones.

Artículo 62*Publicación*

Los informes extraordinarios se publicarán en el *Butlletí Oficial de les Corts*.

TÍTULO V**DE LAS RELACIONES INSTITUCIONALES Y DE COLABORACIÓN****CAPÍTULO I****Relaciones con las Corts Valencianes****Artículo 63***Comparencias a instancia de la persona titular de la Sindicatura de Greuges*

1. Sin perjuicio de sus comparencias para exponer los principales contenidos de los informes anuales, especiales o extraordinarios, el síndic o la síndica de Greuges podrá solicitar a la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges o a la Diputación Permanente de Les Corts su comparencia para dar a conocer su punto de vista sobre cualquier asunto vinculado con su ámbito material de funciones.
2. El síndic o la síndica de Greuges podrá solicitar que se le permita comparecer ante otras comisiones parlamentarias de Les Corts cuando, a la vista del objeto y la finalidad de éstas, considere que su intervención puede ser de interés para el desarrollo de los trabajos que se estén llevando a cabo.

Artículo 64*Comparencias a instancia de Les Corts*

1. Las Corts Valencianes y la Diputación Permanente de Les Corts podrán convocar al síndic o a la síndica de Greuges para que comparezca ante el Pleno o ante la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges, con el fin de conocer su punto de vista sobre un asunto vinculado con su ámbito material de funciones.

2. Qualsevol comissió parlamentària de les Corts podrà convocar el síndic o la síndica de Greuges perquè hi comparega quan considere que la seua intervenció pot ser d'interès per al desenvolupament dels treballs que s'estiguen duent a terme.

CAPÍTOL II

Relacions amb altres institucions i organismes de la Generalitat

Article 65

Col·laboració amb les institucions estatutàries

La Sindicatura de Greuges mantindrà amb la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, l'Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Comitè Econòmic i Social i el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana les relacions de col·laboració que resulten necessàries per a aconseguir el compliment dels fins que té assignats en virtut de l'article 38 de l'Estatut d'autonomia i d'aquesta llei.

Article 66

Col·laboració de l'administració de la Generalitat

Sense perjudici de l'obligació de col·laborar en tots aquells procediments de queixa que la Sindicatura de Greuges iniciï amb relació a les seues actuacions o inactivitats, els diferents departaments del Consell hauran de cooperar-hi en tots aquells àmbits en què puguen contribuir a millorar el nivell de protecció dels drets i les llibertats dels valencians i les valencianes.

Article 67

Col·laboració del sector públic instrumental de la Generalitat

En la mesura que, de conformitat amb la seua normativa reguladora i amb les previsions d'aquesta llei, els organismes i les entitats integrants del sector públic instrumental de la Generalitat exercisquen activitats subjectes a la investigació de la Sindicatura de Greuges, hauran de col·laborar amb aquesta per a coadjuvar en el respecte, la protecció i la garantia dels drets i les llibertats dels valencians i les valencianes en els àmbits materials d'actuació respectius.

Article 68

Col·laboracions específiques en matèria de transparència i bon govern

1. La Sindicatura de Greuges col·laborarà, de forma específica, amb tots aquells organismes i entitats que, des del seu àmbit material d'atribucions, vetlen per garantir que les administracions públiques servisquen amb objectivitat els interessos generals i actuen amb sotmetiment ple a la llei i al dret.

2. En particular, la Sindicatura de Greuges cooperarà amb l'Agència de Prevenció i Lluita contra el Fraude i la Corrupció de

2. Cualquier comisión parlamentaria de Les Corts podrá convocar al síndico o a la síndica de Greuges para que comparezca ante ella cuando considere que su intervención puede ser de interés para el desarrollo de los trabajos que se estén llevando a cabo.

CAPÍTULO II

Relaciones con otras instituciones y organismos de la Generalitat

Artículo 65

Colaboración con las instituciones estatutarias

La Sindicatura de Greuges mantendrá con la Sindicatura de Comptes, el Consell Valencià de Cultura, la Acadèmia Valenciana de la Llengua, el Comitè Econòmic i Social y el Consell Jurídic Consultiu de la Comunitat Valenciana las relaciones de colaboración que resulten necesarias para lograr el cumplimiento de los fines que tiene asignados en virtud del artículo 38 del Estatuto de autonomía y de la presente ley.

Artículo 66

Colaboración de la administración de la Generalitat

Sin perjuicio de la obligación de colaborar en todos aquellos procedimientos de queja que la Sindicatura de Greuges inicie en relación con sus actuaciones o inactividades, los distintos departamentos del Consell deberán cooperar con ella en todos aquellos ámbitos en los que puedan contribuir a mejorar el nivel de protección de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas.

Artículo 67

Colaboración del sector público instrumental de la Generalitat

En la medida en que, de conformidad con su normativa reguladora y con las previsions de esta ley, los organismos y entidades integrantes del sector público instrumental de la Generalitat desarrollen actividades sujetas a la investigación de la Sindicatura de Greuges, deberán colaborar con ésta para coadyuvar al respeto, la protección y la garantía de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas en sus respectivos ámbitos materiales de actuación.

Artículo 68

Colaboraciones específicas en materia de transparencia y buen gobierno

1. La Sindicatura de Greuges colaborará, de forma específica, con todos aquellos organismos y entidades que, desde su respectivo ámbito material de atribuciones, velen para garantizar que las administraciones públicas sirvan con objetividad los intereses generales y actúen con sometimiento pleno a la ley y al derecho.

2. En particular, la Sindicatura de Greuges cooperará con la Agencia de Prevención y Lucha contra el Fraude y la

la Comunitat Valenciana, amb el Consell de Transparència, Accés a la Informació Pública i Bon Govern i amb tots aquells organismes que contribuïsquen a establir criteris i adoptar mesures de control a fi d'aconseguir que l'actuació dels poders públics es regisca pels principis d'integritat, transparència i bon govern.

CAPÍTOL III

Relacions amb la institució del Defensor del Poble

Article 69

Marc normatiu

En el marc de la normativa estatal que regula la institució del Defensor del Poble i les seues relacions amb les figures semblants existents a les comunitats autònomes, la Sindicatura de Greuges hi mantindrà les relacions de col·laboració i cooperació necessàries per a contribuir a la màxima coordinació en l'exercici de les funcions respectives.

Article 70

Col·laboració

1. La Sindicatura de Greuges prestarà la col·laboració a la institució del Defensor del Poble amb motiu de totes aquelles investigacions que aquesta pugui dur a terme al territori de la Comunitat Valenciana.

2. El síndic o la síndica de Greuges podrà demanar a la institució del Defensor del Poble la col·laboració que aquesta pugui prestar-li, bé en el context d'un procediment de queixa concret, bé per a elaborar informes especials o extraordinaris que aborden un tema monogràfic de particular interès o una situació que requereixca la seua atenció prioritària i preferent en els termes previstos per aquesta llei.

Així mateix, també podrà instar davant la institució esmentada a formular recomanacions o suggeriments dirigits a l'administració general de l'Estat, quan considere que de la seua actuació pot derivar-se una possible vulneració dels drets i les llibertats dels valencians i les valencianes.

3. La Sindicatura de Greuges col·laborarà amb la institució del Defensor del Poble en l'organització de totes aquelles activitats de promoció, difusió i divulgació que contribuïsquen a ressaltar la importància del treball dut a terme per ambdues, com també en l'ús compartit de les tecnologies de la informació i les comunicacions per a dinamitzar la interrelació amb la ciutadania i amb el conjunt de les institucions que exerceixen funcions semblants a altres comunitats autònomes.

Article 71

Convenis

La Sindicatura de Greuges impulsarà la subscripció de convenis de col·laboració amb la del Defensor del Poble, a fi de canalitzar i instrumentar jurídicament la cooperació entre

Corrupción de la Comunitat Valenciana, con el Consejo de Transparencia, Acceso a la Información Pública y Buen Gobierno y con todos aquellos organismos que contribuyan a establecer criterios y adoptar medidas de control con el fin de lograr que la actuación de los poderes públicos se rija por los principios de integridad, transparencia y buen gobierno.

CAPÍTULO III

Relaciones con la institución del Defensor del Pueblo

Artículo 69

Marco normativo

En el marco de la normativa estatal que regula la institución del Defensor del Pueblo y sus relaciones con las figuras similares existentes en las comunidades autónomas, la Sindicatura de Greuges mantendrá las necesarias relaciones de colaboración y cooperación con aquella para contribuir a la máxima coordinación en el ejercicio de sus respectivas funciones.

Artículo 70

Colaboración

1. La Sindicatura de Greuges prestará su colaboración a la institución del Defensor del Pueblo con motivo de todas aquellas investigaciones que ésta pueda llevar a cabo en el territorio de la Comunitat Valenciana.

2. El síndico o la síndica de Greuges podrá recabar de la institución del Defensor del Pueblo la colaboración que ésta pueda prestarle, bien en el contexto de un procedimiento de queja concreto, bien para elaborar informes especiales o extraordinarios que aborden un tema monográfico de particular interés o una situación que requiera su atención prioritaria y preferente en los términos previstos por esta ley.

Así mismo, también podrá instar ante dicha institución la formulación de recomendaciones o sugerencias dirigidas a la administración general del Estado cuando considere que de la actuación de ésta puede derivarse una posible vulneración de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas.

3. La Sindicatura de Greuges colaborará con la institución del Defensor del Pueblo en la organización de todas aquellas actividades de promoción, difusión y divulgación que contribuyan a resaltar la importancia del trabajo llevado a cabo por ambas, así como en el uso compartido de las tecnologías de la información y las comunicaciones para dinamizar la interrelación con la ciudadanía y con el conjunto de las instituciones que ejercen funciones similares en otras comunidades autónomas.

Artículo 71

Convenios

La Sindicatura de Greuges impulsará la suscripción de convenios de colaboración con la del Defensor del Pueblo a fin de canalizar e instrumentar jurídicamente la cooperación

ambdues i de plasmar el tipus d'actuacions que puguen dur a terme conjuntament.

CAPÍTOL IV

Relacions amb altres institucions homòlogues

Article 72

Cooperació amb la institució del Defensor del Poble Europeu

Sense perjudici de les competències pròpies de la institució del Defensor del Poble estatal, el síndic o la síndica de Greuges podrà mantenir amb la institució del Defensor del Poble Europeu les necessàries relacions de cooperació a fi de compartir informacions que puguen ser d'interès mutu.

Article 73

Cooperació amb institucions homòlogues d'altres comunitats autònomes

La Sindicatura de Greuges col·laborarà amb les seues homòlogues en altres comunitats autònomes per a posar en comú l'experiència derivada de l'exercici de les seues funcions, adoptar iniciatives que permeten fer visibles punts de vista compartits sobre un mateix àmbit de la realitat, contrastar la problemàtica de la protecció i la defensa dels drets i les llibertats en els territoris respectius i promoure actuacions conjuntes per a difondre i divulgar entre la ciutadania el treball que exerceixen.

Article 74

Cooperació amb òrgans vinculats a l'administració local

1. La Sindicatura de Greuges col·laborarà amb tots aquells òrgans vinculats a les administracions locals de la Comunitat Valenciana les funcions de les quals estiguen relacionades amb la defensa dels drets i les llibertats dins del seu àmbit material i territorial d'actuació.

2. Quan reba una queixa relativa a l'actuació o la inactivitat de les administracions locals de la Comunitat Valenciana, la Sindicatura de Greuges podrà informar la persona interessada de la possibilitat d'acudir als òrgans esmentats en l'apartat anterior.

Article 75

Cooperació amb òrgans vinculats a les universitats valencianes

1. La Sindicatura de Greuges cooperarà amb tots aquells òrgans vinculats a les universitats de la Comunitat Valenciana les funcions dels quals estiguen relacionades amb la defensa dels drets i les llibertats dins del seu àmbit material d'actuació.

2. Quan reba una queixa relativa a l'actuació o la inactivitat de les universitats de la Comunitat Valenciana, la Sindicatura de Greuges podrà informar la persona interessada sobre la

entre ambas y de plasmar el tipo de actuaciones que puedan llevar a cabo conjuntamente.

CAPÍTULO IV

Relaciones con otras instituciones homólogas

Artículo 72

Cooperación con la institución del Defensor del Pueblo Europeo

Sin perjuicio de las competencias propias de la institución del Defensor del Pueblo estatal, el síndico o la síndica de Greuges podrá mantener con la institución del Defensor del Pueblo Europeo las necesarias relaciones de cooperación a fin de compartir informaciones que puedan ser de interés mutuo.

Artículo 73

Cooperación con instituciones homólogas de otras comunidades autónomas

La Sindicatura de Greuges colaborará con sus homólogas en otras comunidades autónomas para poner en común la experiencia derivada del ejercicio de sus funciones, adoptar iniciativas que permitan hacer visibles puntos de vista compartidos sobre un mismo ámbito de la realidad, contrastar la problemática de la protección y defensa de los derechos y libertades en sus respectivos territorios y promover actuaciones conjuntas para difundir y divulgar entre la ciudadanía el trabajo que desempeñan.

Artículo 74

Cooperación con órganos vinculados a la administración local

1. La Sindicatura de Greuges colaborará con todos aquellos órganos vinculados a las administraciones locales de la Comunitat Valenciana cuyas funciones estén relacionadas con la defensa de los derechos y libertades dentro de su ámbito material y territorial de actuación.

2. Cuando reciba una queja relativa a la actuación o inactividad de las administraciones locales de la Comunitat Valenciana, la Sindicatura de Greuges podrá poner en conocimiento de la persona interesada la posibilidad de acudir a los órganos mencionados en el apartado anterior.

Artículo 75

Cooperación con órganos vinculados a las universidades valencianes

1. La Sindicatura de Greuges cooperará con todos aquellos órganos vinculados a las universidades de la Comunitat Valenciana cuyas funciones estén relacionadas con la defensa de los derechos y libertades dentro de su ámbito material de actuación.

2. Cuando reciba una queja relativa a la actuación o inactividad de las universidades de la Comunitat Valenciana, la Sindicatura de Greuges podrá poner en conocimiento de

possibilitat d'acudir als òrgans referits en el primer apartat d'aquest precepte.

Article 76

Cooperació amb altres organismes i entitats nacionals i internacionals

La Sindicatura de Greuges col·laborarà amb entitats i organitzacions, nacionals i internacionals, orientades a la protecció dels drets i les llibertats de la ciutadania. L'esmentada col·laboració podrà materialitzar-se a través de la participació en organismes de caràcter multilateral o mitjançant la subscripció de convenis de col·laboració específics. Singularment, el síndic o la síndica de Greuges participarà de les activitats de les organitzacions internacionals d'*ombudsman*.

TÍTOL VI

DE LA PROMOCIÓ, DIFUSIÓ I DIVULGACIÓ DE LES ACTIVITATS DE LA INSTITUCIÓ

Article 77

Projecció exterior

La Sindicatura de Greuges donarà la major projecció exterior possible a les actuacions que duga a terme i informarà el conjunt de la ciutadania sobre els resultats aconseguits durant les seues investigacions, com també sobre les conclusions extretes durant els processos d'elaboració dels diferents tipus d'informes i de les mesures que, al seu parer, haurien d'adoptar les administracions públiques sotmeses a investigació per a esmenar les deficiències detectades en el seu funcionament.

Article 78

Actuacions de promoció

La Sindicatura de Greuges podrà desenvolupar campanyes institucionals per a promocionar tant el seu paper en defensa dels drets i les llibertats dels valencians i les valencianes, com també aquelles actuacions específiques que mereixen ser ressaltades per l'especial importància i transcendència social.

Article 79

Tasques de difusió

A fi de donar la màxima difusió al resultat dels seus treballs entre el conjunt de la ciutadania de la Comunitat Valenciana, la Sindicatura de Greuges farà ús de les noves tecnologies de la informació i les comunicacions, de totes aquelles plataformes i mitjans telemàtics que permeten un coneixement adequat i actualitzat de les funcions que exerceix, com també dels temes abordats durant les seues investigacions i de les conseqüències efectives dels seus informes.

la persona interesada la posibilidad de acudir a los órganos referidos en el primer apartado de este precepto.

Artículo 76

Cooperación con otros organismos y entidades nacionales e internacionales

La Sindicatura de Greuges colaborará con entidades y organizaciones, nacionales e internacionales, orientadas a la protección de los derechos y libertades de la ciudadanía. La citada colaboración podrá materializarse a través de la participación en organismos de carácter multilateral o mediante la suscripción de convenios de colaboración específicos. Singularmente, el síndico o la síndica de Greuges participará de las actividades de las organizaciones internacionales de *ombudsman*.

TÍTULO VI

DE LA PROMOCIÓN, DIFUSIÓN Y DIVULGACIÓN DE LAS ACTIVIDADES DE LA INSTITUCIÓN

Artículo 77

Proyección exterior

La Sindicatura de Greuges dará la mayor proyección exterior posible a las actuaciones que lleve a cabo e informará al conjunto de la ciudadanía de los resultados alcanzados durante sus investigaciones, así como de las conclusiones extraídas durante los procesos de elaboración de sus diferentes tipos de informes y de las medidas que, a su juicio, deberían adoptar las administraciones públicas sometidas a investigación para subsanar las deficiencias detectadas en su funcionamiento.

Artículo 78

Actuaciones de promoción

La Sindicatura de Greuges podrá desarrollar campañas institucionales para promocionar tanto su papel en defensa de los derechos y libertades de los valencianos y las valencianas, como también aquellas actuaciones específicas que merezcan ser ressaltadas por su especial importancia y trascendencia social.

Artículo 79

Labores de difusión

Con el fin de dar la máxima difusión al resultado de sus trabajos entre el conjunto de la ciudadanía de la Comunitat Valenciana, la Sindicatura de Greuges hará uso de las nuevas tecnologías de la información y las comunicaciones, de todas aquellas plataformas y medios telemáticos que permitan un conocimiento adecuado y actualizado de las funciones que ejerce, así como de los temas abordados durante sus investigaciones y de las consecuencias efectivas de sus informes.

Article 80*Vies i instruments per a la divulgació*

1. La Sindicatura de Greuges col·laborarà amb la conselleria competent en matèria d'educació a fi que l'alumnat dels centres d'ensenyament no universitari de la Comunitat Valenciana adquirisca, en cada etapa del procés formatiu, un coneixement adequat i suficient sobre el funcionament de la institució i la tasca que exerceix.

Així mateix, també col·laborarà amb la conselleria competent en matèria d'educació perquè el professorat d'aquests centres mateixos reba la formació necessària sobre la matèria i tinga accés a cursos, materials i activitats que li permeten actualitzar-ne els coneixements amb caràcter periòdic i continuat.

2. Des de la Sindicatura de Greuges s'impulsarà la publicació d'obres divulgatives de divers format per a donar a conèixer el seu treball, explicar com i amb quina finalitat es pot fer ús dels seus serveis i prestar especial atenció a aquells sectors de la població de la Comunitat Valenciana que puguen desconèixer la seua existència.

Article 81*Mitjans públics de comunicació*

1. Els mitjans públics de comunicació de la Comunitat Valenciana col·laboraran amb la Sindicatura de Greuges per a divulgar la naturalesa del seu treball i el resultat de les seues investigacions.

2. Amb el fi ressenyat en l'apartat anterior, els mitjans de titularitat autonòmica cediran espais gratuïts perquè durant les seues programacions aquesta institució de la Generalitat done a conèixer les funcions que exerceix i el contingut dels seus informes.

TÍTOL VII**DE L'ORGANITZACIÓ I EL RÈGIM INTERN****CAPÍTOL I****Reglament d'organització i funcionament****Article 82***Elaboració i aprovació*

Correspon a la Sindicatura de Greuges elaborar i aprovar el seu reglament d'organització i funcionament.

Article 83*Publicació*

El Reglament d'organització i funcionament de la Sindicatura de Greuges es publicarà en el *Butlletí Oficial de les Corts* i en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Artículo 80*Vías e instrumentos para la divulgación*

1. La Sindicatura de Greuges colaborará con la conselleria competente en materia de educación con el fin de que el alumnado de los centros de enseñanza no universitaria de la Comunitat Valenciana adquiera, en cada etapa de su proceso formativo, un conocimiento adecuado y suficiente sobre el funcionamiento de la institución y la labor que desempeña.

Así mismo, también colaborará con la conselleria competente en materia de educación para que el profesorado de esos mismos centros reciba la formación necesaria sobre la materia y tenga acceso a cursos, materiales y actividades que le permitan actualizar sus conocimientos con carácter periódico y continuado.

2. Desde la Sindicatura de Greuges se impulsará la publicación de obras divulgativas de diverso formato para dar a conocer su trabajo, explicar cómo y con qué finalidad se puede hacer uso de sus servicios y prestar especial atención a aquellos sectores de la población de la Comunitat Valenciana que puedan desconocer su existencia.

Artículo 81*Medios públicos de comunicación*

1. Los medios públicos de comunicación de la Comunitat Valenciana colaborarán con la Sindicatura de Greuges para divulgar la naturaleza de su trabajo y el resultado de sus investigaciones.

2. Con el fin reseñado en el apartado anterior, los medios de titularidad autonómica cederán espacios gratuitos para que durante sus respectivas programaciones la mencionada institución de la Generalitat dé a conocer las funciones que desempeña y el contenido de sus informes.

TÍTULO VII**DE LA ORGANIZACIÓN Y EL RÉGIMEN INTERNO****CAPÍTULO I****Reglamento de organización y funcionamiento****Artículo 82***Elaboración y aprobación*

Corresponde a la Sindicatura de Greuges elaborar y aprobar su reglamento de organización y funcionamiento.

Artículo 83*Publicación*

El Reglamento de organización y funcionamiento de la Sindicatura de Greuges se publicará en el *Butlletí Oficial de les Corts* y en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

Article 84*Resolucions i instruccions de desenvolupament*

En l'exercici de l'autonomia orgànica i funcional, el síndic o la síndica de Greuges podrà adoptar les resolucions i les instruccions internes que considere oportunes per a interpretar el reglament d'organització i funcionament de la institució i garantir-ne l'adequat compliment. Aquestes decisions s'han de fer públiques a través de la pàgina web de la institució.

CAPÍTOL II

La Secretaria General

Article 85*La Secretaria General*

1. El síndic o la síndica de Greuges nomenarà, oïda la Junta de Coordinació i Règim Interior, la persona que ostentarà la Secretaria General de la institució.

2. En el reglament d'organització i funcionament es determinaran les funcions del secretari o la secretària general, com també la forma de fer-ne la substitució en cas de vacant, absència o malaltia i els altres aspectes vinculats al seu règim jurídic.

CAPÍTOL III

La Junta de Coordinació i Règim Interior

Article 86*Composició*

La Junta de Coordinació i Règim Interior estarà integrada pel síndic o la síndica de Greuges, pels seus adjunts i adjuntes i per qui ocupe el lloc de secretari o secretària general, que serà qui actue, a més, com a secretari o secretària de la Junta, amb veu i sense vot.

Article 87*Funcions*

El reglament d'organització i funcionament establirà les funcions de la Junta de Coordinació i Règim Interior, com també els altres aspectes vinculats al seu règim jurídic.

CAPÍTOL IV

Règim econòmic i pressupostari

Article 88*Règim econòmic*

En els termes que preveja el seu reglament d'organització i funcionament, la Sindicatura de Greuges es regirà, quant

Artículo 84*Resoluciones e instrucciones de desarrollo*

En el ejercicio de su autonomía orgánica y funcional, el síndico o la síndica de Greuges podrá adoptar cuantas resoluciones e instrucciones internas estime oportunas para interpretar el reglamento de organización y funcionamiento de la institución y garantizar su adecuado cumplimiento. Estas decisiones se harán públicas a través de la página web de la institución.

CAPÍTULO II

La Secretaría General

Artículo 85*La Secretaría General*

1. El síndico o la síndica de Greuges nombrará, oída la Junta de Coordinación y Régimen Interior, a la persona que vaya a ostentar la Secretaría General de la institución.

2. En el reglamento de organización y funcionamiento se determinarán las funciones del secretario o la secretaria general, así como la forma de proceder a su sustitución en caso de vacante, ausencia o enfermedad y los demás aspectos vinculados con su régimen jurídico.

CAPÍTULO III

La Junta de Coordinación y Régimen Interior

Artículo 86*Composición*

La Junta de Coordinación y Régimen Interior estará integrada por el síndico o la síndica de Greuges, por sus adjuntos y adjuntas y por quien ocupe el puesto de secretario o secretaria general, que será quien actúe, además, como secretario o secretaria de la Junta, con voz y sin voto.

Artículo 87*Funciones*

El reglamento de organización y funcionamiento establecerá las funciones de la Junta de Coordinación y Régimen Interior, así como los demás aspectos vinculados con su régimen jurídico.

CAPÍTULO IV

Régimen económico y presupuestario

Artículo 88*Régimen económico*

En los términos que prevea su reglamento de organización y funcionamiento, la Sindicatura de Greuges se regirá, en

a comptabilitat, intervenció, autorització de despeses, ordenació de pagaments, contractació i adquisició de béns i drets, pel règim jurídic aplicable a les Corts.

Article 89

Elaboració del pressupost

La Sindicatura de Greuges elaborarà cada any el projecte del seu pressupost i el trametrà a la Mesa de les Corts.

Article 90

Integració en el pressupost de les Corts

El pressupost de la Sindicatura de Greuges s'integrarà cada any, com a partida independent, en els pressupostos de les Corts, que els aprovarà a l'efecte d'incorporar-los als pressupostos de la Generalitat per a l'exercici corresponent.

Article 91

Execució i liquidació del pressupost

L'execució i la liquidació del pressupost de la Sindicatura de Greuges es durà a terme d'acord amb el que estableix el seu reglament d'organització i funcionament, en el marc de la normativa vigent que siga aplicable a l'execució i la liquidació del pressupost de les Corts.

CAPÍTOL V

Mitjans personals

Article 92

Règim jurídic

1. El personal que es trobe al servei de la Sindicatura de Greuges tindrà la consideració de personal al servei de les Corts Valencianes, sense perjudici de la seua dependència orgànica, funcional i disciplinària d'aquella.
2. El personal que es trobe al servei de la Sindicatura de Greuges es regirà pel reglament d'organització i funcionament d'aquella, pels Estatuts de govern i règim interior de les Corts i, amb caràcter supletori, per la legislació valenciana en matèria de funció pública.
3. La Sindicatura de Greuges, en l'exercici de la seua independència funcional i d'acord amb les seues característiques:
  - a) Elaborarà i aprovarà la relació de llocs de treball del personal al seu Servei, que contindrà la naturalesa, la classificació retributiva i les funcions de cada lloc. Una vegada aprovada, es publicarà en el *Butlletí Oficial de les Corts* i en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.
  - b) Convocarà processos selectius i de provisió de llocs, tant de caràcter definitiu com temporal, d'acord amb la normativa

cuanto a contabilidad, intervención, autorización de gastos, ordenación de pagos, contratación y adquisición de bienes y derechos, por el régimen jurídico aplicable a Les Corts.

Artículo 89

Elaboración del presupuesto

La Sindicatura de Greuges elaborará cada año el proyecto de su presupuesto y lo remitirá a la Mesa de Les Corts.

Artículo 90

Integración en el presupuesto de Les Corts

El presupuesto de la Sindicatura de Greuges se integrará cada año, como partida independiente, en los presupuestos de Les Corts, que los aprobará a efectos de incorporarlos a los presupuestos de la Generalitat para el ejercicio correspondiente.

Artículo 91

Ejecución y liquidación del presupuesto

La ejecución y liquidación del presupuesto de la Sindicatura de Greuges se llevará a cabo de acuerdo con lo establecido en su reglamento de organización y funcionamiento, en el marco de la normativa vigente que sea aplicable a la ejecución y liquidación del presupuesto de Les Corts.

CAPÍTULO V

Medios personales

Artículo 92

Régimen jurídico

1. El personal que se encuentre al servicio de la Sindicatura de Greuges tendrá la consideración de personal al servicio de las Corts Valencianes, sin perjuicio de su dependencia orgánica, funcional y disciplinaria de aquélla.
2. El personal que se encuentre al servicio de la Sindicatura de Greuges se regirá por el reglamento de organización y funcionamiento de aquélla, por los Estatutos de Gobierno y Régimen Interior de Les Corts y, con carácter supletorio, por la legislación valenciana en materia de función pública.
3. La Sindicatura de Greuges, en el ejercicio de su independencia funcional y de acuerdo con sus características propias:
  - a) Elaborará y aprobará la relación de puestos de trabajo del personal a su servicio, que contendrá la naturaleza, clasificación retributiva y las funciones de cada puesto. Una vez aprobada, se publicará en el *Butlletí Oficial de les Corts* y en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.
  - b) Convocarà procesos selectivos y de provisión de puestos, tanto de carácter definitivo como temporal, de acuerdo con

vigent de les Corts Valencianes i la legislació valenciana en matèria de funció pública.

c) Redactarà i aprovarà la regulació del règim intern del personal al seu servei, sense perjudici de les normes generals que s'hi apliquen.

Article 93

Personal funcionari

1. La selecció de personal funcionari al si de la Sindicatura de Greuges s'efectuarà mitjançant procediments que, de conformitat amb la normativa vigent aplicable, garantisquen el respecte als principis de mèrit i capacitat.

2. El personal funcionari de l'administració de la Generalitat que s'incorpore al servei de la Sindicatura de Greuges serà declarat en la situació administrativa que li corresponga de conformitat amb el que disposa la llei que regule la funció pública valenciana.

Si el personal funcionari incorporat al servei de la Sindicatura de Greuges procedeix d'altres administracions públiques, caldrà ajustar-se al que s'ha disposat per la normativa de funció pública aplicable en cada supòsit.

Article 94

Personal laboral

La Sindicatura de Greuges podrà comptar amb personal laboral, que es regirà per la normativa aplicable al personal laboral al servei de les Corts Valencianes.

Article 95

Personal eventual

1. De conformitat amb les previsions del reglament d'organització i funcionament de la institució i dins dels límits derivats de les disponibilitats pressupostàries existents, el síndic o la síndica de Greuges podrà nomenar i cessar les persones que crega oportunes per a exercir funcions d'assessorament en llocs de treball no reservats legalment a funcionaris i que figuren en la relació de llocs de treball. Aquestes persones hauran d'estar en possessió del títol universitari de llicenciatura, enginyeria, arquitectura, o equivalent, diplomatura o bé, títol universitari oficial de grau.

En aquests nomenaments s'haurà d'observar l'aplicació del principi de paritat entre dones i homes.

2. En cessar en el càrrec un síndic o síndica de Greuges, el personal eventual continua exercint el càrrec en funcions fins que el nou síndic o síndica de Greuges, en el termini d'un mes comptador des de la data de la seua presa de possessió, n'acorde el cessament o la ratificació. No obstant això, el personal eventual cessarà automàticament el dia en què es complisca el termini esmentat d'un mes sense que s'haja adoptat expressament l'acord de la seua ratificació.

la normativa vigent de les Corts Valencianes y la legislació valenciana en materia de función pública.

c) Redactará y aprobará la regulación del régimen interno del personal a su servicio, sin perjuicio de las normas generales que sean de aplicación.

Artículo 93

Personal funcionario

1. La selección de personal funcionario en el seno de la Sindicatura de Greuges se efectuará mediante procedimientos que, de conformidad con la normativa vigente aplicable, garanticen el respeto a los principios de mérito y capacidad.

2. El personal funcionario de la administración de la Generalitat que se incorpore al servicio de la Sindicatura de Greuges será declarado en la situación administrativa que le corresponda de conformidad con lo dispuesto en la ley que regule la función pública valenciana.

Si el personal funcionario incorporado al servicio de la Sindicatura de Greuges procediera de otras administraciones públicas, se estará a lo dispuesto por la normativa de función pública aplicable en cada supuesto.

Artículo 94

Personal laboral

La Sindicatura de Greuges podrá contar con personal laboral, que se regirá por la normativa aplicable al personal laboral al servicio de las Corts Valencianes.

Artículo 95

Personal eventual

1. De conformidad con las previsions del reglamento de organización y funcionamiento de la institución y dentro de los límites derivados de las disponibilidades presupuestarias existentes, el síndico o la síndica de Greuges podrá nombrar y cesar a las personas que estime oportunas para ejercer funciones de asesoramiento en puestos de trabajo no reservados legalmente a funcionarios y que figuren en la relación de puestos de trabajo. Estas personas deberán estar en posesión del título universitario de licenciatura, ingeniería, arquitectura, o equivalente, diplomatura o bien, título universitario oficial de grado.

En estos nombramientos se deberá observar la aplicación del principio de paridad entre mujeres y hombres.

2. Al cesar en el cargo un síndico o síndica de Greuges, el personal eventual sigue ejerciendo el cargo en funciones hasta que el nuevo síndico o síndica de Greuges, en el plazo de un mes a contar desde la fecha de su toma de posesión, acuerde su cese o ratificación. No obstante, el personal eventual cesará automáticamente el día en el que se cumpla el referido plazo de un mes sin que se haya adoptado expresamente el acuerdo de su ratificación.

CAPÍTOL VI
Mitjans materials

Article 96
Règim jurídic aplicable

1. La Sindicatura de Greuges disposarà dels mitjans materials necessaris per a l'exercici adequat de les seues funcions.

2. D'acord amb el que s'ha establert en l'article 89 d'aquesta llei, l'adquisició de tals mitjans es produirà, si escau, conforme al règim jurídic aplicable a les Corts.

DISPOSICIONS TRANSITÒRIES

Primera
Elecció de la persona titular de la Sindicatura de Greuges i dels seus adjunts i adjuntes d'acord amb aquesta llei

1. La durada dels mandats de la persona que ostente el càrrec de síndic a l'entrada en vigor d'aquesta llei i dels seus adjunts s'ajustarà al que disposa l'article 5 de la Llei 11/1988, de 26 de desembre, vigent en el moment de la seua elecció.

2. A partir de l'expiració del mandat de la persona esmentada en el paràgraf anterior, s'aplicaran les previsions contingudes en aquesta llei per a l'elecció d'un nou síndic o síndica de Greuges i la subsegüent dels seus adjunts o adjuntes.

Segona
Procediments iniciats amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei

Els procediments de queixa iniciats, d'ofici o a instància de part, amb anterioritat a l'entrada en vigor d'aquesta llei continuaran tramitant-se i es resoldran d'acord amb la normativa vigent en el moment d'acordar-se'n l'inici.

Tercera
Aplicació del reglament d'organització i funcionament vigent

Fins que s'aprove i entre en vigor el nou reglament d'organització i funcionament de la Sindicatura de Greuges, a què fa referència la disposició final segona d'aquesta llei, continuarà aplicant-se, en tot el que no s'opose a aquesta, el text aprovat mitjançant la Resolució 126/III, de 21 de setembre de 1993, de la comissió de les Corts encarregada de les relacions amb la Sindicatura de Greuges.

CAPÍTULO VI
Medios materiales

Artículo 96
Régimen jurídico aplicable

1. La Sindicatura de Greuges dispondrá de los medios materiales necesarios para el adecuado desempeño de sus funciones.

2. De acuerdo con lo establecido por el artículo 89 de la presente ley, la adquisición de tales medios se producirá, en su caso, conforme al régimen jurídico aplicable a Les Corts.

DISPOSICIONES TRANSITORIAS

Primera
Elección de la persona titular de la Sindicatura de Greuges y de sus adjuntos y adjuntas conforme a esta ley

1. La duración de los mandatos de la persona que ostente el cargo de síndico a la entrada en vigor de esta ley y de sus adjuntos se ajustará a lo dispuesto en el artículo 5 de la Ley 11/1988, de 26 de diciembre, vigente en el momento de su elección.

2. A partir de la expiración del mandato de la persona citada en el párrafo anterior, se aplicarán las previsiones contenidas en esta ley para la elección de un nuevo síndico o síndica de Greuges y la subsiguiente de sus adjuntos o adjuntas.

Segunda
Procedimientos iniciados con anterioridad a la entrada en vigor de esta ley

Los procedimientos de queja iniciados, de oficio o a instancia de parte, con anterioridad a la entrada en vigor de esta ley continuarán tramitándose y se resolverán conforme a la normativa vigente en el momento de acordarse su inicio.

Tercera
Aplicación del reglamento de organización y funcionamiento vigente

Hasta que se apruebe y entre en vigor el nuevo reglamento de organización y funcionamiento de la Sindicatura de Greuges, al que hace referencia la disposición final segunda de la presente ley, seguirá siendo aplicable, en todo lo que no se oponga a ésta, el texto aprobado mediante la Resolución 126/III, de 21 de septiembre de 1993, de la comisión de Les Corts encargada de las relaciones con la Sindicatura de Greuges.

DISPOSICIÓ DEROGATÒRIA

Única*Derogació normativa*

1. Queda derogada la Llei 11/1988, de 26 de desembre, del Síndic de Greuges.
2. Així mateix, queden derogades totes les disposicions que del mateix rang o d'un rang inferior s'oposen al que disposa aquesta llei.

DISPOSICIONS FINALS

Primera*Títol competencial*

Aquesta llei es dicta a l'empara de la competència exclusiva que l'article 49.1.1 de l'Estatut d'autonomia de la Comunitat Valenciana atorga a la Generalitat sobre l'organització de les seues institucions d'autogovern, amb relació a l'article 38 de la mateixa norma institucional bàsica valenciana, que remet a una llei de les Corts la regulació del procediment de nomenament, de les funcions i facultats, de l'estatut i la durada del mandat del Síndic de Greuges.

Segona*Aprovació del nou reglament d'organització i funcionament, i de la relació de llocs de treball*

1. En el termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor d'aquesta llei, s'aprovarà i publicarà, pel procediment que hi preveu, el nou reglament d'organització i funcionament de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana.
2. En el termini de tres mesos des de l'aprovació del nou reglament d'organització i Funcionament de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, s'aprovarà i publicarà, pel procediment que preveu aquesta llei, la nova relació de llocs de treball de la institució.

Tercera*Entrada en vigor*

Aquesta llei entrarà en vigor als trenta dies de publicar-la en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.

DISPOSICIÓN DEROGATORIA

Única*Derogación normativa*

1. Queda derogada la Ley 11/1988, de 26 de diciembre, del Síndic de Greuges.
2. Así mismo, quedan derogadas cuantas disposiciones de igual o inferior rango se opongan a lo dispuesto en esta ley.

DISPOSICIONES FINALES

Primera*Título competencial*

La presente ley se dicta al amparo de la competencia exclusiva que el artículo 49.1.1 del Estatuto de autonomía de la Comunitat Valenciana otorga a la Generalitat sobre la organización de sus instituciones de autogobierno, en relación con el artículo 38 de la propia norma institucional básica valenciana, que remite a una ley de Les Corts la regulación del procedimiento de nombramiento, de las funciones y facultades, del estatuto y la duración del mandato del Síndic de Greuges.

Segunda*Aprobación del nuevo reglamento de organización y funcionamiento y de la relación de puestos de trabajo*

1. En el plazo de seis meses a partir de la entrada en vigor de esta ley, se aprobará y publicará, por el procedimiento en ella previsto, el nuevo reglamento de organización y funcionamiento de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana.
2. En el plazo de tres meses a partir de la aprobación del nuevo reglamento de organización y funcionamiento de la Sindicatura de Greuges de la Comunitat Valenciana, se aprobará y publicará por el procedimiento previsto en esta ley, la nueva relación de puestos de trabajo de la institución.

Tercera*Entrada en vigor*

Esta ley entrará en vigor a los treinta días de su publicación en el *Diari Oficial de la Generalitat Valenciana*.